

გაზეთი ბეჭდის, „ვერსი“ ერთი

ვერსი

ფასი 50 თეთრი

ორშაბათი

ოთხშაბათი

პარასკევი

№12 (907) 14 - 16 თებერვალი, 2014 წელი

გენეოლოგიური
საკვების შემსწავლელი
პირველი
ლაბორატორია გაიხსნა

ქართულ ბაზარზე არსებულ
რომელ პროდუქტს
გამოიკვდევს Quality Lab

100 ათასი ლარი ჯილდო

მას, ვინც „საბაში“ ხანძრის რეალურ შემკვეთსა და შემსრულებელს დაასახელებს!

ექსკლუზივი

გვ. 6

ბიზნესმენ პაატა კაქარავას სენსაციური ინიციატივა

კალაძის მასბერკლასი და
დამოუკიდებლობისთვის
ბრძოლა
ელექტროსადენებით

გვ. 5

რომან გოცირიძე 6-წლიან
ღუმილს არღვევს

საკვამუდის ყოფილი მრჩეველი
ნაციონალების შეცდომებს ამხედს
და ეროვნული ბანკის „სახიფათო
გამოხცომებს“ შიფრავს

გვ. 3

„სკოლაში ბავშვი ასაკის კი არა,
ინდივიდუალური შესაძლებლობების
მიხედვით უნდა შევიღავს“

როგორ აფასებს ფსიქოლოგი
მთავრობის გადაწყვეტილებას,
რომლის მიხედვით, 5 წლის ბავშვებს
სკოლაში აღარ მიიღებენ

ვის ინტერესებს
ემსახურებიან ქართული
ბარემოსდამსვენებლები?!

„საქართველოს ბანკის“
დაფინანსებით, სკოლები
მედიცინისა და რეაბილიტაციის
უნიკალური ცენტრი
Health Palace გაიხსნა

ურა ნანუაშვილი სიხეაბუძი ფართომასშტაბიან მონიტორინგს იწყებს

სახალხო დამცველი პენიტენციურ სისტემაში არაგემ-მურ ფართომასშტაბიან მონიტორინგს იწყებს. ურა ნანუაშვილის განცხადებით: „ამ ეტაპზე, გეგუთის ციხეში ვითარება კონტროლირებადი, თუმცა პრობლემები ისევ არსებობს. სწორედ ამ მიზნით, სახალხო დამცველის აპარატი ფართომასშტაბიან არაგემურ მონიტორინგს იწყებს. მსჯავრდებულების პროტესტის ფონზე გამოკვეთილი თითოეული პრობლემის იდენტიფიცირება უნდა მოხდეს, რათა კომპეტენტურმა უწყებებმა შესაბამისი რეაგირება მოახდინონ. გარდა ამისა, იმ 24 პატიმრის ჯანმრთელობის მდგომარეობასაც დავაკვირდებით, რომლებიც გეგუთის ციხიდან სხვადასხვა საპატიმროში გადაიყვანეს“.

მსჯავრდებულები, დიდი ხანია, ხელისუფლებისგან მათი საქმეების გადახედვას ითხოვენ, თუმცა ამ მიმართულებით სახელმწიფოს კონკრეტული ნაბიჯი, ჯერჯერობით, არ გადაუდგამს.

როგორც ურა ნანუაშვილი „ვერსიასთან“ საუბრისას აღნიშნავს, მმართველმა გუნდმა მართლმსაჯულების ხარვეზების დამდგენი კომისია უახლოეს მომავალში უნდა ჩამოაყალიბოს. წინააღმდეგ შემთხვევაში, პროტესტის მუხტი უფრო გაიზრდება: „მსჯავრდებულებმა განაჩენების გადახედვა გასული წლის დეკემბერშიც მოითხოვეს, თუმცა პორიზონტზეც კი არ ჩანს, რომ ხელისუფლება ხარვეზების დამდგენი კომისიის შექმნას გეგმავს. მსგავსი დამოკიდებულება, ბუნებრივია, უფრო მძაფრ პროტესტს გამოიწვევს. ხელისუფლებას მოვუწოდებ, განაჩენების გადასახედად გარკვეული მექანიზმი შეიმუშაოს“.

ურა ნანუაშვილი გავრცელებულ ინფორმაციას, თითქოს, სასჯელალსრულების დაწესებულებებში პროტესტი გარედან მართული იყო, გამოეხმაურა და აღნიშნა, რომ მსგავსი მტკიცებულებები არ არსებობს. სახალხო დამცველის განცხადებით, არ დასტურდება ინფორმაცია მსჯავრდებულების დასამშვიდებლად ციხეში კონიაკების შეგზავნის შესახებაც: „რთულია, მტკიცებულებების გარეშე ვისაუბრო, რომ პატიმრებს ვინმე აქეზებდა და პროტესტი გარედან მართული იყო, თუმცა ფაქტების გაზვიადების მცდელობა ნამდვილად დაფიქსირდა. მეც შევესწარი, როცა ერთ-ერთი პატიმარი ციხეში არსებული ვითარების აუციტირებას ცდილობდა. მოვუწოდებ, ყველა მხარემ გადაუმონებელი ინფორმაციის გავრცელებისგან თავი შეიკავოს, მით უმეტეს, მსგავსი დაძაბულობის ფონზე“.

სახალხო დამცველი ურა ნანუაშვილი ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შექმნასთან დაკავშირებით, მთავრობის ინიციატივასაც მიესალმა, თუმცა მისი განცხადებით, პროცესში საზოგადოებაც უნდა ჩართულიყო: „პროცესის მიმდინარეობისას ადგილი ჰქონდა რამდენიმე შეხვედრას სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფების წარმომადგენლებთან, რაც უდავოდ მისასაღებელია, თუმცა პროცესში როგორც სახალხო დამცველი, ისე მოქმედი ცენტრალური თუ რეგიონული არასამთავრობო ორგანიზაციებიც უნდა ჩაერთონ“.

რუსუდან შელია

პრაქტიკი სიპი-ისა და სახელმწიფო შპს-ს თანამშრომელთა მაღალი ხელფასებით დაინტერესდა

სახელმწიფო კანცელარიაში გამართულ ეკონომიკური საბჭოს სხდომაზე, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი დაინტერესდა, რატომ აქვს საჯარო სამართლის იურიდიული პირისა და სახელმწიფო შპს-ს თანამშრომელთა დიდ ნაწილს ირეალურად მაღალი ხელფასი. ამ კითხვაზე პასუხი ირაკლი ლარიაშვილმა ეკონომიკისა და დინამიკის მინისტრებისგან მოითხოვა. პრემიერი გამოვიდა ინიციატივით, დროულად მოხდეს ხელფასის საკითხისადმი რაციონალური მიდგომა და სწრაფად აღმოიფხვრას წლების განმავლობაში არსებული მანკიერი დამოკიდებულება.

საბჭოს სხდომაზე ასევე განიხილეს ადგილობრივი წარმოების განვითარების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა. „ანარმოე ქართული“ – ეს არის პრემიერ-მინისტრის ინიციატივა, რომელიც მიზნად ისახავს ადგილობრივი წარმოების, მცირე და საშუალო ბიზნესის ინოვაციური განვითარებისა და კონკურენტუნარიანობის ზრდის ხელშეწყობას.

პროექტზე ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო რამდენიმე თვის განმავლობაში მუშაობდა. ადგილობრივი წარმოების განვითარების სტრატეგია და სამოქმედო გეგმა საზოგადოებისთვის საჯარო უახლოეს პერიოდში გახდება.

„ინტერპრესნიუსი“

პერსონალი

მერია თბილისის ბიუჯეტის ახალ პროექტს ხალხთან ერთად შეადგენს

საკრებულოს სხდომაზე 2014 წლის ბიუჯეტის პროექტის მიღებას მხარი დაუჭირა 17-მა დეპუტატმა, წინააღმდეგ წავიდა 22 დეპუტატი. საკითხის მიღებისთვის ქვორუმი შეადგენდა 24-ს. სულ კენჭისყრაში საკრებულოს 39 დეპუტატი მონაწილეობდა. საკრებულოს თავმჯდომარის, ირაკლი შიხიაშვილის განცხადებით, თბილისის 2014 წლის წარმოდგენილი ბიუჯეტის პროექტი აბსურდულია და მისი მიღება გაუმართლებელია. ეს არის უტოპიური ბიუჯეტი, რისი შესრულებაც მოუწევს დედაქალაქის ახალ მთავრობას, რომელიც მაისის შემდეგ უნდა მოვიდეს არჩევნების ხელისუფლებაში: „ეს იქნება თბილისის ახალი მთავრობისთვის დიდი ტვირთი. იგი ვერ შეასრულებს ბიუჯეტის პროექტით განსაზღვრულ ამოცანებს და მოსახლეობას დიდი პრობლემები შეექმნება“.

ბიუჯეტი განსახილველად სხდომაზე გაიტანა თბილისის მერის მოადგილე პაპუნა პეტრიაშვილმა. მისი თქმით, საკრებულოს მიერ შეთავაზებული 55 თემა აღნიშნულ პროექტში გათვალისწინებულია. დაფინანსების წყაროს შესახებ კი აღნიშნა, რომ პრივატიზაციის მეშვეობით თანხების მოხილვება შესაძლებელია და ეს 850 მილიონიანი ბიუჯეტი ბლექტი არ არის.

საკრებულოს რიგგარეშე სხდომა, დაახლოებით, 2 საათს გაგრძელდა. მასზე 7 საკითხი იყო გატანილი. ბოლო საკითხად განიხილებოდა დედაქალაქის ბიუჯეტი. საკრებულომ თბილისის მერის მიერ წარმოდგენილი ბიუჯეტი უკვე მეორედ ჩააგდო. კანონის თანახმად, დედაქალაქის ახალი, 2014 წლის ბიუჯეტის განხილვა 11 მარტამდე უნდა მოხდეს.

ბიუჯეტის პროექტის მეორედ ჩავარდნის შემდეგ, თბილისის მერიაში მიიღეს გადაწყვეტილება — თბილისის მერის მოვალეობის შემსრულებლის სეველია უგრეხელიძის განმარტებით, ბიუჯეტის ახალ პროექტს მერია მოსახლეობასთან ერთად შეადგენს. მისი თქმით, თბილისელებმა ნახეს, რომ „გაბრაზებული ბრძანდებოდა „ქართული ოცნების“ უმრავლესობა, თუ რატომ შევძელით ჩვენ ბიუჯეტში ყველაფრის გათვალისწინება. დიახ, ჩვენ შევძელით იმიტომ, რომ გვყავს პროფესიონალები. ამის შედეგად ცხადი გახდა, რომ ისინი ბიუჯეტთან მიმართებაში არავითარ სხვა გონივრულ მოქმედებას არ აპირებენ, მის დამტკიცებას არ აპირებენ. სწორედ ამიტომ, მერია გადადის მუშაობის სხვა რეჟიმზე. მათთან კონსულტაციებს აზრი აღარ აქვს. ცხადია, თვით საკრებულოს თავმჯდომარე პაიკია ცენტრალური ხელისუფლების ხელში. გადაწყვეტილება, მოვეთხოთ ხალხს და შევადგინოთ უკეთესი ბიუჯეტი. არ ვართ დარწმუნებულნი, რომ მიიღებენ, მაგრამ ვაჩვენებთ, როგორი უნდა იყოს ხალხთან შეთანხმებული ბიუჯეტი“.

ბიუჯეტის ახალი პროექტის შესადგენად, მერიის წარმომადგენლებმა, მოსახლეობასთან შეხვედრები უკვე დაიწყეს.

„ვერსიანიუსი“

ქუთაისის საკრებულომ მერი გადააყენა

12 თებერვალს, ქუთაისის საკრებულომ, ქალაქის მერ შოთა მურულუას უფლებამოსილება შეუჩერა. ამის მიზეზად, თამაზ მარგველაშვილმა მურულუას მხრიდან საკრებულოსთან თანამშრომლობის არქონა და ქალაქის ერთპიროვნული მმართველობის სურვილი დაასახელა. საკრებულოს თავმჯდომარე თამაზ მარგველაშვილმა, ერთმანეთის მიყოლებით, 2 ბრძანებას მოაწერა ხელი — მურულუას უფლებამოსილების შეჩერებისა და მერიის მოვალეობის შემსრულებლად, ვიცე-მერ ნიკო კაჭკაჭიშვილს დანიშნვის შესახებ.

შოთა მურულუამ მერიის მოვალეობის შემსრულებლის თანამდებობიდან გადაყენებას უკანონოდ მიიჩნევს: „ჩემი გადაყენება უკანონოა, მაგრამ ამას საკრებულოს წევრები არ დაუშვებენ. საკრებულოს თავმჯდომარის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება უახლოეს მომავალში შეიცვლება“.

ქუთაისის საკრებულოს წინ, მურულუას მხარდამჭერთა აქციაც გაიმართა. აქციაზე მისული დაახლოებით 500 კაცი, საკრებულოს თავმჯდომარის გადაწყვეტილებას აპროტესტებდა. „ეს იყო სირცხვილი და ქუთაისისთვის კიდევ ერთი შავი ლაქა. ძლივს 3 თვე ამ ქალაქში მერმა გაძლო და ისიც საკრებულოს თავმჯდომარე გადააყენა. მოვიტოვოთ, ბათილად სცნოს ეს გადაწყვეტილება და აღადგინოს“, — განაცხადა აქციის მონაწილე მანანა ნანიტაშვილმა. მოგვიანებით, აქციას შოთა მურულუაც შეუერთდა, რის შემდეგაც, აქციის მონაწილეები უფრო რადიკალური გახდნენ და საკრებულოს თავმჯდომარის გადადგომა მოითხოვეს.

ნიკო კაჭკაჭიშვილმა კი, ქალაქისთვის მოვალეობის შესრულებაზე უარი განაცხადა, რადგან არ სურს პოლიტიკურ გარიგებებში მიიღოს მონაწილეობა და ემიჯნება პროცესებს.

„ვერსიანიუსი“

სოსხალ დონორთა წრე ფართოვდება

დონორთა წრე რეციპიენტის (ადამიანი, რომელსაც მკურნალობის მიზნით სხვა ადამიანის ორგანო გადაენერგა) მუდმივი ნათესავების ხარჯზე ფართოვდება. „ადამიანის ორგანოთა გადენერგვის შესახებ“ კანონში შესატანი ცვლილებების პროექტი ჯანდაცვის საპარლამენტო კომიტეტის თავმჯდომარე დიმიტრი ხუნდაძემ მოამზადა და განსახილველად პარლამენტს უკვე წარუდგინა.

მოქმედი კანონის მიხედვით, ცოცხალ დონორთა წრე მოიცავს რეციპიენტის გენეტიკურ ნათესავებს, ასევე მუდმივ, თუკი ქორწინებიდან გასულია სულ მცირე ერთი წელი და მუდმივი ნათესავებს (მუდმივი შვილი, დედა, მამა, შვილიშვილი, ბებია, პაპა, და, ძმა), როცა ქორწინებიდან გასულია არა ნაკლებ ორი წელი.

„რეციპიენტის ცოცხალ დონორთა წრის შიგნით ორგანოს გადენერგვა შეუძლებელია. მაგალითად, თუ ცოლის ძმა შეიძლება იყოს სიძის დონორი, ასევე იმავე ცოლის ძმას უნდა ჰქონდეს უფლება გადენერგვის მიზნით, ორგანო მისი სიძისგან — დის ქმრისგან მიიღოს, რაც მოქმედი კანონის გათვალისწინებით, შეუძლებელია“, — განმარტავს კანონპროექტის ავტორი.

დიმიტრი ხუნდაძის მიერ შემუშავებული პროექტი სწორედ რეციპიენტის ცოცხალ დონორთა წრის შიგნით, კერძოდ, მუდმივი ნათესავებს შორის ორგანოთა გადენერგვას ხდის შესაძლებელს. კანონპროექტის თანახმად, ეს ნათესავები არიან: რეციპიენტის მუდმივი შვილი, დედა, მამა, შვილიშვილი, ბებია, პაპა, და, ძმა, შვილის მუდმივი, შვილიშვილის მუდმივი, დის მუდმივი, ძმის მუდმივი.

დეპუტატი ხუნდაძე აღნიშნავს, რომ საკანონმდებლო ცვლილება დაარეგულირებს და შესაძლებელს გახდის თირკმლის სხვადასხვა პათოლოგიით დაავადებული პირისთვის ცოცხალი დონორის მოძიებას მუდმივი ნათესავების წრიდან.

„ინტერპრესნიუსი“

რომან გოსირიძე 6-წლიან დუმის არღვევს

მანია მიჰალაძე
593-51-90-12
საქართველოს ექსპრეზიდენტის ყოფილი მრჩეველი ეკონომიკის საკითხებში, რომან გოსირიძე რამდენიმეწლიან დუმის „ვერსიასთან“ ექსპლუზიურ ინტერვიუში არღვევს. თუმცა ამ ინტერვიუს, მისი სამოქალაქო საქმიანობის დაბრუნება უძღვოდა წინ — 13 თებერვალს, გაცირიძემ, მედიას ეკონომიკური მიმართულების ორგანიზაცია „ეკონომიკური განვითარების ცენტრის“ დაფუძნების მიზანი გააცნო. ორგანიზაცია საქსპერტო-საკონსულტაციო ცენტრი იქნება, სადაც ჩვენ რეალობაში არსებული მწვავე და აქტუალური ეკონომიკური საკითხები მოიხსნის თავს. ფაქტობრივად, რომან გაცირიძე ეკონომიკის ექსპერტთა სამყაროში ბრუნდება. იქ, საიდანაც დაახლოებით 20 წლის წინ, მოღვაწეობა დაიწყო. შემდეგ, წლების განმავლობაში ბატონი რომანი, პრემიერ-მინისტრის მოადგილე, რამდენიმე მონვევის დეპუტატი, (პარლამენტის საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტისა და საბიუჯეტო ოფისის ხელმძღვანელი, დარგობრივი ეკონომიკის კომიტეტის თავმჯდომარე), ეროვნული ბანკის პრეზიდენტი და ბოლოს მიხეილ სააკაშვილის მრჩეველი გახლდათ. ახლა კი დიდი პოლიტიკიდან, ექსპერტთა წრეში დაბრუნდა, არადა, ბოლო დროს, როგორც წესი, ექსპერტები პირიქით — დიდ პოლიტიკაში მიდიან.

— ბატონო რომან, ამბობენ, ერთსა და იმავე მდინარეში ორჯერ არ შედიანო და საიდანაც დაიწყეთ, იქ რატომ დაბრუნდით?

— ხანდახან ასეც ხდება ხოლმე და თუნდაც ამიტომაცაა საინტერესო ცხოვრება, რომ ამ სფეროში გაცილებით დიდი გამოცდილებით ვბრუნდები. ოციოდე წლის წინ, როდესაც ეკონომიკურ რეფორმებზე ვინწყებდით საუბარს, როდესაც საბაზრო ეკონომიკის ხსენებას კი მწარედ აღიქმებოდა საზოგადოებისა და მაშინდელი ხელისუფლების თვალში და როდესაც გაუქვალად გზას ვადეციო, ასეთი გამოცდილება არ მქონია. როცა წარსულს ვიხსენებ, ვაცნობიერებ, რომ შეცდომებიც იყო და ერთიანი ხმით, მაგრამ მიმჩნია, რომ მე, როგორც სპეციალისტი, უნივერსიტეტიდან და საქსპერტო წრიდან ჩამოვყალიბდი. ამდენად, თამამად შეიძლება ითქვას, რომ ახლანდელი დაბრუნება უფრო მძიმეა იმიტომ, რომ —

— ეკონომიკის ექსპერტების დიდი ნაწილი ხელისუფლებაშია, გარკვეულწილად, ესეც ხომ არ არის მიზეზი, რომ ამ სფეროს დაუბრუნდით?

— როგორც წესი, საქსპერტო და არასამთავრობო საქმიანობის გამორჩეული ადამიანები ხელისუფლებაში, პოლიტიკაში მიდიან. საკმაოდ დიდი სივრცე უჭირავთ, როგორც პარლამენტში, ასევე ალმასრულებელ ხელისუფლებაში. ამას ერთი დიდი მიწისა აქვს — მათი შეფასებები ტენდენციურია. ყოფილი ექსპერტები, სხვადასხვა პოლიტიკურ ბანაკში მკვიდრდებიან და ჭეშმარიტების ნაცვლად, საკუთარი გუნდის ინტერესებს ემსახურებიან. საქსპერტო სივრცეში დარჩენილებიც გადაჯგუფდებიან ხოლმე სახელისუფლებო და ოპოზიციურ ბანაკებში და პრობლემაც იცვლება. ჩემ შემთხვევაში კი უცნაური ისაა, რომ პირიქით — ხელისუფლების მრავალმეტოვანილი სემინტებიდან, საქსპერტო წრეში დაბრუნდი, თანაც ყოველგვარი პარტიული და სხვა სახის მიკერძოების გარეშე.

— ბოლო 6 წლის განმავლობაში, როდესაც მიხეილ სააკაშვილის მრჩეველი იყავით, რატომ დუმდით?

— იმიტომ, რომ შეუძლებელია, ხელისუფლებაში იყო და, იმავდროულად, ობიექტურად შეინარჩუნო. ნახევარი სიმართლის თქმას, მერჩივნა, არაფერი მეთქვა. ასე დავმუხჯდი!

— ეროვნული ბანკის პრეზიდენტობიდან გადადგომისას განაცხადეთ: „რა თქმა უნდა, პოლიტიკა ძალიან რთულია და საკუთარი ნებით, აქედან სხვა თანამდებობაზე გადასვლა, გარემოებებისადმი ანგარიშის განვებას ნიშნავს. ცნობილი ნათქვამია, როდესაც სათქმელი ძალიან ბევრი გაქვს, სჯობს, არაფერი თქვა“. „არაფრის თქმა“ ძალიან ხომ არ გაგიგრძელებდით?

— გეთანხმებით! ყოველთვის ვცდილობდი, ობიექტური ვყოფილიყავი, მაგრამ პოლიტიკური ტვირთი მაინც დალს ასევეს ამა თუ იმ პოზიციას. პოლიტიკური კონიუნქტურა და გარკვეული თვითცნობიერება ყოველთვის მუშაობს, როდესაც აბსოლუტურად თავისუფალი არ ხარ. შეუძლებელია, საკუთარი აზრების გამოხატვაში, ჩინოვნიკი თავისუფალი იყოს. თანაც აქტიური პოზიციით, ძალაუფლებურად, მომენერებოდა ბევრი ისეთი რამ, რასაც არ ვიზიარებდი, მაგრამ არც ზემოქმედება შემიძლო. ჩემი დუმის გამო, ახლა მორალურად კმაყოფილი ვარ, დღეს სრულიად თავისუფალი გახლავართ და ამ ორგანიზაციის თავმჯდომარის სტატუსით, შემიძლია, ვურჩიო ან გავეკრიტიკო ხელისუფლება, ოპოზიციაც, მედია... ეკონომიკურ სივრცეში კი ახალა, ობიექტურობაზე პრეტენზიის მქონე ორგანიზაციის სახელით ვბრუნდები.

— ზოგადად, ხელისუფლებაში ნაციონალური მოძრა-

საკაშვილის ყოფილი მრჩეველი ნაციონალების შეცდომებს ამხელს და ეროვნული ბანკის „სახიფათო გამოხცომებს“ შეიფრავს

ობის ყოფნის დროს, მთავარ ეკონომიკურ დამსახურებად და შეცდომად რა მიგაჩნიათ?

— „გარდების რევილუციის“ მთავარი დამსახურება ქვეყნის იმ ჭაობიდან ამოყვანა იყო, რომელსაც განვითარების არავითარი შანსი არ ჰქონდა. წმინდა ეკონომიკურ ენაზე რომ გითხრათ, ქვეყანას ფასი დაედო, რაც ნიშნავს, რომ ქვეყნისა და მისი სიმდიდრის კაპიტალიზაცია მოხდა. პირობითად, ის, რაც 1 ლარი ღირდა, 1 000 000 ლარის ღირებულების გახდა. სხვაგვარად, წარმოუდგენელია, იმ მასშტაბის ინვესტიცია დაძრულიყო. რაც შეეხება შეცდომას, ბევრი იყო, როგორც მაკრო, ასევე ქვედა დონეზე. მაგალითად, არც მე მომწონს, რომ ქუთაისის პარლამენტის შენობაში ამ რაოდენობის ფული გადაიყარა და საპარლამენტო მუშაობა დეზორგანიზებულია. თუმცა მეორე საკითხია, საიდან გაჩნდა უზარმაზარი ფული, რომ იმ პერიოდში, თუნდაც ასეთი გიგანტები აშენდა. ზოგიერთი, ჩვენი მსგავსი ქვეყანა, ისეთ კაპიტალდაზნდებებს, როგორც ბათუმში გაკეთდა, 20 წლის განმავლობაშიც ვერ განახორციელებდა. გაჩნდა ფული, მნიშვნელობა არ აქვს, არაბული იყო, რუსული, თურქული თუ ამერიკული, მოხდა სიმდიდრის კაპიტალიზაცია. თუ ადრე ინვესტიორებს ვეხვეწებოდი, გარკვეული ობიექტები რამდენიმე ათასად მაინც ყყიდათ, ისინი ათეულ და ასეულ მილიონებად გაიყიდა. წლებს წინ, არაგვის უნდოდა „ხესტაფონის ფეროს“, „ჭიათურის მანგანუმის“, „რუსთავის“ „აზოტის“, ჰესების, ნავსადგურების შექმნა; ჯარითად იყიდებოდა მეტალურგიული ქარხანა, რადგან ჩვენ მიერ, თუნდაც ნაჩუქარ სიმდიდრეს ინვესტიციების განხორციელება სჭირდებოდა, რომლის უკან დაბრუნების შანსი ნულის ტოლი იყო. გიმეორებთ, ქვეყნის ქონებას ფასი დაედო, ეს კი ურთულესი პროცესია. რაც შეეხება მთავარ ეკონომიკურ შეცდომას — კომუნისტებისდროინდელ სიტყვებს გამოვიყენებ, ეს იყო სუბიექტივიზმი და ვოლუნტარიზმი. ეკონომიკურ პროცესებში ზედმეტადმინისტრაციულ ჩარევას ვგულსხმობ, სადაც გადანყვებულების მიმღებ ცენტრში იგეგმებოდა, რა არის კარგი და რა ცუდი. როდესაც გმირთა გადაღნაზე დგამ შადრევანს, მერე აღარ მოგწონს და სხვაგან გადაგაქვს, ან პეროვის ქუჩაზე აგებ ფილემს და ვერ ხვდები, რომ სარდავები დაიტვირთება, ან ააშენებ ხიდს და რამდენიმე თვეში ანგრევეს, ეს წვირილიანი მაგალითები და მცირე თანხის უმიზნოდ ფლანგვაა კი, სისტემის არსს კარგად ავლენს.

აგერ, ათამდე ევროპულმა სახელმწიფომ უარი თქვა „ევროვიზიონში“ მონაწილეობაზე, რადგან ბიუჯეტში ვერ გამოძებნეს თანხა, ხელს რაღაც 300 000 ევრო. ეს საბოლოოდ ისეთი მანქანის ფასია, ჩვენმა თანამდებობის პირებმა ახალხან რომ შეიძინეს. საბიუჯეტო პროცესში ვლინდება ქვეყნის მმართველობის დემოკრატიულობა. უდიდესი შეცდომა იქნებოდა ქალაქ ლაზიკას აშენების დაწყება, რაც საბოლოოდ, საქართველოს ეკონომიკას შეინარავდა. იგი შესაძლოა, გარკვეული სატყუარაც იყო ადამიანების გულების მოსაგებად. ნავსადგურის აშენების მთავარი იდეა განხორციელებადია, თუმცა გააჩნია, როდის და რატომ!

უცბად გაჩენილი ფულის ყადრის დაუფასებლობა იყო ერთ-ერთი მთავარი შეცდომა. ლიბერალური კურსის მქადაგებელი მთავრობა, ხანდახან ისეთ საოცარ რამეს ჩაიდინდა, ვერც კი წარმოიდგენდით. მაგალითად გამოდგება წინასაარჩევნო პერიოდში არსებული დასაქმების პროგრამები, როდესაც 200 000 000 ლარი აჩუქეს საწარმოებს, სადაც მოქალაქეები ფორმალურად გააფორმეს, რათა ეს ფული მიეღოთ. ფაქტობრივად, ეს იყო არჩევნების წინ ფულის დარიგების მახინჯი მეთოდი. ყველაზე მძიმე შეცდომა კი ადამიანის უფლებების სფეროში არსებული პრობლემები იყო, რომელიც ჩვენი საუბრის თემა არ არის.

— 2013 წლის დეკემბერში, ეროვნული ვალუტის გაუფასურება დაიწყო. ამ პროცესს, როგორც ეროვნული ბანკის ყოფილი პრეზიდენტი, როგორ აფასებთ, მით უმეტეს, იმ ფონზე, რომ ლარის გამყარების ტენდენციაც უკვე სახეზეა?

— ალბათ, საზოგადოება დაბნეულია და დღემდე ამოუხსნელი გვეგონია, არც ისე რთულად ასახსნელი პრობლემა. ეროვნული ვალუტის კურსის დაცემას ორი მიზეზი აქვს, ან ლარის მასა გაიზარდა, ან დოლარის მასა შემცირდა. ბოლო ერთ წელში, დოლარის მიწოდება არ შემცირებულა, ანუ დოლარს ნურაფერს დავაბრალებთ, რადგან ხშირად ამბობენ, ლარის გაუფასურება ინვესტიციების ნაკლებობის ბრალი-

აო. ზოგი ამას სეზონურობას აბრალებს, ზოგი — ქვეყნიდან უცხოური ვალუტის გადინებას, რაც არასწორი შეფასებაა. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყანაში ინვესტიციების რაოდენობა შემცირდა, უცხოური ვალუტის შემოღინება არ შემცირებულა, ვინაიდან ინვესტიციების კლების კომპენსირება სხვა წყაროებიდან მოხდა. ეს ძირითადი წყაროებია მოსახლეობის მიერ თანხების გადმორიცხვა, რომელიც ბევრად არ ჩამოუვარდება ექსპორტის მაჩვენებელს და ამ ტრანსფერებმა მილიარდს გადააჭარბა. ერთ-ერთი წყაროა ექსპორტის ზრდა, რაც ნიშნავს, რომ უცხოური ვალუტა შემოვიდა. იმპორტიც შემცირდა. გარდა ამისა, ვალუტა შემოიღოს ტურისტებიდან, მათი ნაკლებობა კი, არ ყოფილა. ასევე — სხვა სახის მომსახურებიდან (ნავთობსადენი, კავშირგაბმულობა, ტრანსპორტი). ანუ, საგადამხდელო ბალანსი გაუფაჯობდა, როგორც სავაჭრო ბალანსის დეფიციტის შემცირების, ასევე — მიმდინარე ანგარიშების ბალანსის გაჯანსაღების შედეგად. ამაში როლი უცხოურმა ინვესტიციებმაც შეასრულა. შეიძლება ითქვას, მონეტარული თვალსაზრისით, ინვესტიციების პოზიციას განსაკუთრებული ნეგატიური გავლენა არ მოუხდენია.

უცხოური ვალუტის შემოღინების მოცულობა 11 თვის განმავლობაში, იმდენად ჭარბი იყო, რომ ეროვნული ბანკი დოლარს იძენდა რეზერვების შესავსებად და ლარის კურსის დასასუსტებლად! ამ ხნის მანძილზე, ეროვნულმა ბანკმა 400 000 000 აშშ დოლარით მეტი იყიდა, ვიდრე თავად, რათა ლარი არ გამყარებულიყო! 11 თვე, ეროვნული ბანკი შეგნებულად ასუსტებდა ლარს, უფრო ზუსტად, ხელს უშლიდა ლარის გარკვეულ ნიშნულზე ზემოთ გამყარებას!

— ამას რა მიზეზით აკეთებდა ეროვნული ბანკი?

— ორი მიზეზის გამო: ეროვნულ ბანკს მიაჩნდა, რომ ლარის ზედმეტი გამყარება საჭირო არ იყო, რადგან ეს პროცესი ექსპორტს შეუშლიდა ხელს. სხვა საკითხია, ეს ასე უნდა ყოფილიყო თუ არა, მაგრამ რომ არა ეროვნული ბანკის მიერ უცხოური ვალუტის შესყიდვა, ლარის კურსი 1.63 კი არა, 1.5-ის ფარგლებში იქნებოდა. მეორე მიზეზი ის არის, რომ ეროვნულ ბანკს უცხოური ვალუტის რეზერვების ზრდა და იმდენიმე შენარჩუნება სჭირდება, რომ ქვეყნის ეკონომიკას საგარეო ეკონომიკური საფრთხე არ დაემუქროს. გარდა ამისა, ეროვნულ ბანკსა და საქართველოს მთავრობას გასასტუმრებელი აქვს მსოფლიო ბანკის, საერთაშორისო სავალუტო ფონდისა და სხვა დონორების კრედიტები და უცხოური ვალუტის რეზერვები, სწორედ ამისთვის სჭირდება. მთავრობას საგარეო ხარჯიც აქვს, რისთვისაც ასევე უცხოურ ვალუტას იყენებს, მაგალითად, საელჩოების დასაფინანსებლად, სამხედრო თუ სხვა სახის შესყიდვებისთვის.

მოკლედ, ეროვნული ბანკი ორ კურდღელს იჭერდა — ვალუტის რეზერვებსაც ქმნიდა და ლარის კურსიც ეჭირა. თუმცა ამას მეორე, დიდი მიწისიც აქვს, როდესაც 400 000 000 აშშ დოლარს ყიდულობს, მისი ეკვივალენტი ლარში, ანუ დაახლოებით, 700 000 000 ლარი გამოგაქვს მიმოქცევაში, ზრდი ფულის მასას და ინფლაციურ საფრთხეს ქმნი. იმის გამო, რომ ქვეყანაში ინფლაციური ფონი დაბალი იყო, ეროვნულმა ბანკმა თავს უფლება მისცა, ასე მოქცეულიყო, მაგრამ რა მოხდა დეკემბერში? ლარის მყისიერი დეველვაციის მიზეზი, სახელმწიფო ბიუჯეტის 600 000 000 ლარით გარღვევა იყო. ფაქტობრივად, დეკემბერში ბიუჯეტმა ერთბაშად, თითქმის 1 მილიარდი ლარის ხარჯი გასწია და ლარის რყევა უკვე ფისკალურმა, ანუ საბიუჯეტო ფაქტორმა გამოიწვია.

დასასრული მე-4 გვერდზე

„ჯონდი ბალათურის, ნინო ბურჯანაძისა და კახა კუკავას მხოლოდ ფინანსური ინტერესები ამოქრავს“

რაც არ დაუჭერს მხარს სერგო ჯავახიძე თვითმმართველობის არჩევნებში ოპოზიციის საერთო კანდიდატს

ერუსლან შელია
557-100-768

რომელ პოლიტიკურ ძალებთან გვემხრობა თვითმმართველობის არჩევნებში გაერთიანებას, რატომ არ დაუჭერს მხარს ოპოზიციის ერთიან კანდიდატს, არასაპარლამენტო ოპოზიციის წარმომადგენლებისგან ვინ ითხოვს ფულს ხელისუფლებისგან და მოქმედებს თუ არა ინტერფრაქციულ ჯგუფში მმართველ გუნდთან შეთანხმებული „ვერსიას“ პარტია „სამართლიანი საქართველოსთვის“ ლიდერი სერგო ჯავახიძე ესაუბრა.

— თვითმმართველობის არჩევნებისთვის „ტრადიციონალისტებთან“ გავერთიანდით, თუმცა კონსულტაციებს კიდევ ორ პარტიასთან ვანარმოებთ, რომლებსაც მოგვიანებით დავასახელებ. ეს გაერთიანება მოგვცემს შესაძლებლობას, „ქართული ოცნებისა“ და ნაციონალური მოძრაობის ფონზე, ერთ-ერთ ძლიერ და კონკურენტულ ალიანსად ჩამოვყალიბდეთ.

— არასაპარლამენტო ოპოზიციის გადარჩენის ერთადერთ საშუალებად ოპოზიციური კოალიციის ჩამოყალიბება მიაჩნია. მოსალოდნელია, ოპოზიციამ საერთო კანდიდატებს დაუჭიროს მხარი?

— პირადად მე, თბილისში ოპოზიციის ერთიან კანდიდატს მხარს არ დაუჭერ. არ ვფიქრობ, რომ მმართველი გუნდის კანდიდატს ხმები მაქსიმალურად უნდა წავართვათ. ნაციონალური მოძრაობის პირობებში, მსგავსი შეთანხმება გამართლებული იქნებოდა, თუმცა ერთიანობას ვერც მაშინ მივალნიეთ, ახლა კი, ქვეყანაში პოლიტიკური მოცემულობა შეცვლილია.

შესაბამისად, დამოუკიდებელი კანდიდატი გვეყოლება.

— და თქვენთვის პოლიტიკურად მომგებიანია არასაპარლამენტო პარტიების მიერ შექმნილი ორი დამოუკიდებელი კოალიცია?

— რატომ არა?! ბოლო პერიოდში, ინტერფრაქციულ ჯგუფში საარჩევნო კოდექსზე მომუშავე პარტიებმა ჩვენ ინიციატივებს მხარი არ დაუჭირეს. კერძოდ, ვითხოვდით, საინიციატივო ჯგუფებს დამოუკიდებელი კანდიდატის დასახელების უფლება არ ჰქონოდათ და არჩევნებში მხოლოდ პოლიტიკური ძალების წარმომადგენლებს მიეღოთ მონაწილეობა. არადა, ჩვენმა პარტიამ მხარი დაუჭირა ინიციატივას, რომ არაკვალიფიციური სუბიექტებისთვის ხელისუფლებას 150 ათასი ლარი ერთჯერადად გამოეყო. ახლა ვხვდებით, რომ შეცდომა დავეშვი. მმართველი გუნდიც იგივე დასკვნამდეა მისული, რადგან ზოგიერთმა პარტიამ მეტი დაფინანსება მოინდომა. მათ მოთხოვნას შესაბამისი მყარი არგუმენტებიც სჭირდება. როცა 2010 წელს ნაციონალურ მოძრაობასთან სასიცოცხლო ბრძოლაში შევედით, ზოგიერთები შორიდან გვაკვირდებოდნენ. უმძიმესი ზენოლა გამოვიარეთ, პრორუსულობაში გვდებდნენ ბრალს და ჩვენ მხარდამჭერებსაც აკავებდნენ, ამიტომ ხელისუფლებას მოვუნოდებ, კანონის შესაბამისად იმოქმედოს და დაფინანსება მხოლოდ კვალიფიციურმა პარტიებმა მიიღონ!

— იქნებ სწორედ მსგავსი დაპირისპირების შედეგია, რომ ოპოზიცია ხელისუფლებას რეალურ კონკურენციას ვერ უწყებს?

— ზოგიერთი ოპოზიციური პარტიის ლიდერი ფიქრობს, რომ საქართველოს მომავალი მათზეა დამოკიდებული. არჩევნების შედეგები გვაჩვენებს, ვინ რას იმსახურებს. როდემდე უნდა ივაჭრონ ფულზე? თეთრს არ იმსახურებენ და, თუ მაინც მიიღებენ, გავაპროტესტებთ. მაშინ რა აზრი აქვს კვალიფიციურ სუბიექტობას? ერთხელ მაინც გადალახონ ბარიერი და დაფინანსებასაც მიიღებენ. მათ კანდიდატურას რომ დაუჭიროს მხარი, ჩემი პოლიტიკური ინტერესი მხოლოდ ის იქნება, კონკურენტებს დამატებით საარჩევნო ხმები მოვუტანო?

— ანუ თქვენი პოლიტიკური მიზანი მხოლოდ პარტიული კეთილდღეობაა?

— არ ვაპირებ, ვიღაცის პოლიტიკურ დეკორაციად ვიქცე მხოლოდ იმის გამო, რომ მმართველ გუნდზე განაყენებულია და მეტი ფინანსების მოზიდვა სურს. მიუხედავად იმისა, რომ დავით ნარმანიას მიმართ სიმპათიით განწყობილი არ ვარ, „ქართული ოცნების“ კანდიდატს ხმებს არ გავუყოფ! გიგი

უგულავამ არჩევნებში ხმა არ უნდა მიიღოს, ნაციონალების გამარჯვებაზე საუბარი ხომ საერთოდ ზედმეტია. ნარმანიას გამარჯვების დიდი შანსი აქვს.

— გამოდის, უკვე იცით, რომ არჩევნებში დამარცხდებით?

— საპრეზიდენტო არჩევნებში მონაწილეობა გამარჯვებისთვის არ მიმიღია. ჩემი მიზანი პოზიციის დაფიქსირება იყო — დამოუკიდებელი ადამიანი ვარ და დამოუკიდებელ თამაშს ვთამაშობ. პარალელურად, პარტიის რეკლამაც წარმატებით გამოიყენა. მომავალშიც საკუთარ თამაშს ვითამაშებ და ზოგიერთებით, ხელისუფლების უსაფუძვლო გინებას კი არ დავინწყებ, ვიბრძობ, პოლიტიკურ ველზე დავრჩე. რადიკალიზმი დღეს პოლიტიკურად წამგებიანია.

— ამ განცხადების შემდეგ, შესაძლოა, ბევრს შეეპაროს ეჭვი, რომ ხელისუფლებასთან შეთანხმებისთვისაც მზად ხართ.

— არასაპარლამენტო ოპოზიციის ზოგმა წარმომადგენელმაც მიიხრა, ინტერფრაქციულ ჯგუფში მმართველ გუნდთან შეთანხმებულ ინიციატივებს აყენებო. დიას, არ ვმალავ, გარკვეულწილად, ვთანხმებ საარჩევნო ინიციატივებს, რადგან მინდა, საარჩევნო კოდექსი უკეთესობისკენ შეიცვალოს. ირეალურ წინადადებებს ზოგიერთები განგებ აყენებენ, რათა შემდეგ ხელისუფლების გინების საფუძველი ჰქონდეთ. მერწმუნეთ, არჩევნებში უამრავი პარტია გამორჩდება, რომელიც საკუთარ კანდიდატურას დაასახელებს, ამიტომ უსამართლობა იქნება, თუ არაკვალიფიციურ სუბიექტებს ჩვენთან გათანაბრებენ, მით უმეტეს, მათი მთავარი მიზანი მხოლოდ ფინანსური კეთილდღეობაა.

— უკვე რამდენჯერმე ახსენეთ პოლიტიკური პარტიების ფინანსური ინტერესები. დაასახელეთ პოლიტიკოსები, რომლებიც მხოლოდ თანხების მისაღებად იბრძვიან.

— გისახელებთ: ინტერფრაქციულ ჯგუფში ჯონდი ბალათურის, ნინო ბურჯანაძისა და კახა კუკავას პარტიების ბოლო ხუთი ინიციატივა მხოლოდ ფულს უკავშირდებოდა. სარეკლამო დრო, კვალიფიციური პარტიის თანაბარი პრევილენცია, წარმომადგენელი ცესკო-ში, ეს მოთხოვნები პირდაპირ ფინანსების მიღებისკენაა მიმართული, ამიტომ მათი პარტიის გაძლიერებას მხარს არასოდეს დაუჭერ.

— თქვენ შორის თანხვედრა არც 50%-იან ბარიერზეა?

— ახლა უკვე ვამბობ, რომ 40%-იანი ბარიერი მისასაღმებელია. მივხვდი, ოპოზიციური პარტიები ბარიერს ვერც კი მიუახლოვდებიან და განცხადებებს მხოლოდ პოლიტიკური ქულების ჩასანერად აკეთებენ.

მხსკლუნები

როგან გოსირიკე ნ-წლიან ღუბილს არღვევს

მე-3 გვერდიდან

ეროვნულმა ბანკმა, ცოტათი ხელი წააშველა კომერციულ ბანკებზე იაფი, მოკლევადიანი რეფინანსირების სესხების გაცემით. სწორედ აქ არის ძალის თავი დამარხული, რადგან 600 000 000 ლარით გარღვეული საბიუჯეტო შემოსავლის დიდი ნაწილი, ანუ 400 000 000 ლარის კომპენსირება იმ ნაშთებიდან განახორციელეს, რომელიც ფინანსთა სამინისტროს ეროვნული ბანკის ანგარიშზე აქვს. ეროვნულ ბანკში, დაახლოებით, 1 მილიარდი ლარის ნაშთი იყო, რომელიც არ უნდა დახარჯულიყო, რადგან ეს უკვე საბიუჯეტო რეზერვაა, რომელსაც საგარეო ვალის მომსახურებისთვის იყენებენ. მომენტალურად, ფულის მასა მიანვა ბაზარს და ეროვნული ბანკი იძულებული გახდა, ერთადერთი ქმედითი ინსტრუმენტი გამოეყენებინა, ანუ მთავრობის მიერ გამოშვებული ფული, ღრუბელივით შეესრუტა. ამას სტერილიზაცია უწოდებენ. თუ 11 თვის განმავლობაში, ეროვნულმა ბანკმა, დაახლოებით, 200 000 000 დოლარი გაყიდა, მხოლოდ დეკემბერ-იანვარში, თითქმის 350 000 000 დოლარის რეალიზება მოუწია. ეს იმიტომ გახდა აუცილებელი, რომ არ მომხდარიყო ლარის მასშტაბური დეველუაცია. სტერილიზაციის ოპერაციების შედეგად, გაზრდილი ფულის მასა, მაქსიმალურად სწრაფად შეიკუმშა და ეკონომიკა უფულოდ დარჩა. ერთ თვეში, უზარმაზარი ფული, რომელიც ბაზარზე ბიუჯეტიდან გაჩნდა, ეროვნულმა ბანკმა სწრაფადვე უკან ამოიღო, მაგრამ ლარი თავქვე წავიდა და დაიწყო გამყარების უკუპროცესი. ახლა ეროვნულმა ბანკმა დაიწყო ბრძოლა ლარის გამყარების შესაჩერებლად და ამ დღეებში, უკვე 60 000 000 დოლარი შეიძინა, ანუ ლარის გამყარებას აჩერებს. რა თქმა უნდა, ორი თვის მანძილზე, ლარის ასეთი მკვეთრი რყევა სერიოზული შეცდომა იყო არა მხოლოდ ფისკალური, არამედ — მონეტარული თვალსაზრისითაც. მიზეზი არასწორი მესიჯები იყო, თითქოს ქვეყანაში დეფლაციის საფრთხე გაჩნდა, არადა, საქართველო იაპონია არ არის,

რომელიც 20 წელია, დეფლაციას ებრძვის. საქართველოს ეკონომიკური სტრუქტურა ისეთია, 20 წელი, მუდამ თავის მტვერვაში უნდა ვიყოთ, რომ ინფლაცია არ მოხდეს. ეროვნულმა ბანკმა და ფინანსთა სამინისტრომ „კენსიანური“ იდეა აიტაცა, რაც სამუშაო ადგილების შექმნისა და ეკონომიკური სტიმულირების გამო, ბიუჯეტიდან ფულის გაშვებას ნიშნავს. აი, ასეთი „კენსიანური“ გამოხტომები იწვევს საფრთხეს, რადგან მიმართა, რომ ჩვენ ქვეყანაში, ფასების ოდნავი ზრდის მანიპულირება კი სავალალოდ დამთავრდება.

— ერთ-ერთ ვერსიით, ლარის გაუფასურების მიზეზი ეროვნული ბანკის ხელმძღვანელების შეთქმულება იყო პრემიერ-მინისტრის წინააღმდეგ...

— სულელური ვერსია! იმასაც ამბობენ, ფინანსთა სამინისტრო ლარს იმიტომ ასუსტებს, ბიუჯეტს ვერ ავსებს და ინფლაციით მეტი ფული შემოვა. თეორიულად, ამ გზით ბიუჯეტის შევსება შეიძლება, მაგრამ ვერ წარმომიდგენია, ასეთი მანიპულირების გამო, ფინანსთა სამინისტრომ გა-

რისკოს და ზედმეტი ფულის მასა მიმოქცევაში გამოუშვას. ეს ტექნიკურად იმდენად რთულად შესასრულებელია, ამის გაკეთება მსოფლიოში მხოლოდ რამდენიმე ქვეყანას შეუძლია, მაგალითად, აშშ-სა და იაპონიას. ეროვნული ბანკის ქვეყნებიც კი ვერ გარისკავენ ასე, რადგან საკუთარი, დამოუკიდებელი ეროვნული ბანკები არ აქვთ. ლარის დეველუაციის მიზეზი, ფულის მასის მცირე ზრდა იყო დეკემბერში, ახლა კი ლარის გამყარების მიზეზი, ეროვნული ბანკის ინტერვენციების შედეგად, ფულის მასის მცირე შემცირებაა. მთლიანობაში, ქვეყნის ეკონომიკის იმიჯი დაზარალდა, რომელსაც სერიოზულად გაულანჯნეს. ეს არც ნოკდაუნია და არც ნოკაუტი, მაგრამ ეს იყო მტკივნეული დარტყმა, რამაც არასტაბილურობის განცდა შექმნა. ეს შეიძლება უფრო მძიმე ფორმით განმეორდეს, თუ არ გამკაცრდება მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკა, არ შემცირდება ბიუჯეტის დეფიციტი და არ გამოიძებნება შემოსავლების ფორმირების უფრო სტაბილური და ჯანსაღი გზა.

საინფორმაციო მხარდაჭერა

СВОБОДНАЯ ПРЯЖИЯ

კალაქის მასშტაბის და დამოუკიდებლობისთვის ბრძოლა ელექტროსადენებით

გიორგი იაშვილი

2001 წელს, როცა იტალიურმა „მილანმა“ კახა კალაძე კიევის „დინამოდან“ იყიდა, აპენინური კლუბის ხელმძღვანელებმა განაცხადეს, ქართველი ფეხბურთელი უნივერსალია და სხვადასხვა პოზიციაზე ერთნაირი დიდიერით შეუძლია თამაში. მაშინ ამის ნაკლებად დაიჯერეს, მაგრამ კახამ იტალიურ გრანდში ცხრა წელი ითამაშა და მოიგო ყველაფერი, რისი მოგებაც შეიძლებოდა...

2012 წელს, როცა კალაძე ენერჯეტიკის მინისტრად დაინიშნა, ზიძინა ივანიშვილმა განაცხადა, კახა უნივერსალია, ნებისმიერ პოზიციაზე შეიძლება მისი გაშვება და დარწმუნებული ვარ, თავს გაართმევსო. მაშინაც ითქვა, ივანიშვილს, უბრალოდ, ვაღდეპულება აქვს, თორემ კახა სამინისტროს ვერ უხელმძღვანელებსო. აგერ უკვე მეორე წელი იწერება და თუ ვინმეზე შეიძლება ითქვას, რომ მთავრობის წარმატებული წევრია, ერთ-ერთი პირველი სწორედ კალაძეა. ენერჯეტიკის მინისტრი რამდენიმე დღის წინ ყურნალისტებს შეხვდა და შეიძლება ითქვას, გაცვებული დატოვა. ყველა ყურნალისტმა დასამუღკითხვავზე ამომწურავი პასუხი მიიღო, რაც ასე იშვიათია დღევანდელ რეალობაში...

ის, რომ ენერჯეტიკის დამოუკიდებლობის ტოლფასია, ყველამ იცის, მაგრამ ამის შესახებ ლიდ თითქმის არაფერი საუბრობს. ამ დამოუკიდებლობის მისაღწევად, მთავრობა ძალა არ იმურობს, თუმცა ფრონტის წინა ხაზზე დგომა სწორედ ენერჯეტიკის სამინისტროს უწევს და თან იმ პირობებში, როცა მინისტრმა ბენვის ხიდზე უნდა გაიაროს. ეს როგორც შიდა, ისე ქვეყნის გარეთ მიმდინარე მოვლენებს ეხება. დღეისთვის მიმდინარე 25 მშენებლობა საქართველოს საერთო ჯამში 400 მეგავატ ენერჯეტიკის მოუტანს, რაც, შეიძლება ითქვას, დიდი ფუფუნება იქნება როგორც ენერჯეტიკის, ისე ქვეყნის ეკონომიკისთვის. ამის ფონზე, მთავარ თემად თუ პროექტად მაინც ხუდონჰესის მშენებლობა რჩება.

მესტიის რაიონის სოფელ ხაიშში მიმდინარე პროცესები ენერჯეტიკის სამინისტროსთვის დღეს ყველაზე აქტუალურია. ოპოზიცია მთავრობისკენ ხელს იშვერს — ხაიშელების ინტერესების გათვალისწინებას არ აპირებს და სოფლის დატბორვა სურსო, მაგრამ...

„წინა ხელისუფლებამ ხაიშელებს მიწები, უბრალოდ, წაართვა, ინვესტორს ერთ ლარად მიჰყიდა და ხმა არავის ამოუღია. ეს იმ შიშის ბრალი იყო, რომელსაც წინა ხელი-სუფლება თესდა. ჩვენ ინვესტორს მიწა დავაბრუნებინეთ, მოსახლეობა დაარეგისტრირებინეთ და მეტე რეალურ, საბაზრო ფასად ვიყიდეთ“ — განაცხადა კალაძემ.

რეალურად, ხუდონჰესის მშენებლობა სახელმწიფოსთვის იმდენად პრიორიტეტული და მნიშვნელოვანია, გვეჩქვება, უარი ითქვას. მიუხედავად იმისა, რომ ხელისუფლება ძალიან ბევრ დათმობაზე მდის და პროექტი იწელება, საბოლოო ჯამში, შეთანხმების დიდი ალბათობა არსებობს, მაგრამ ყოფილი ხელისუფლება მაქსიმალურად ცდილობს ვითარების დაძაბვას და მოქმედ მთავრობას ძალისმიერ მეთოდებისკენ უბიძგებს.

„ახლა ხშირად ისმის, რომ სახელმწიფომ ხუდონჰესის მშენებლობაზე უარი იქვია და პროექტი შეაჩერა. პროექტი არ შეჩერებულა, მხოლოდ აზოშიტი სამშუაოები შეაჩერეთ. ჩვენთვის მთავარი კანონია და მასზე მალა ვერავის დავყენებთ. ყველა პროექტს განვიხილავთ ინდივიდუალურად. მასშტაბიდან გამომდინარე პრობლემები, მაგრამ მოგვარება არ არსებობს. არანა პრადიკალურად განწყობილი ადამიანები, მაგრამ მეორეს მხრივ, არის სახელმწიფოს ინტერესი. 1500 ჰექტარი ისე წაართვეს, თეთრი არ მისცეს და პრეტენზიაც არავის გამოუთქვამს იმ შიშის გამო, რაც არსებობდა. არ დაუშვებთ, რომ რამდენიმე ადამიანმა გა-დანყვიტოს სახელმწიფოს ინტერესებზე მალა დადგომა. ამ კონსტრუქციულობას სისუსტეში ნუ ჩავითვლიან“ — ეს განცხადება ზოგმა მუქარად მიიღო, ზოგმა თავის მართლ-ებად, მაგრამ ფაქტია, რომ ხელისუფლება ცდილობს, კანონი არც თავად დაარღვიოს და არც სხვას დაარღვევინოს, რაც ბოლო წლებში ასე უცხო იყო ქართული სინამდვილისთვის.

პრესაში გავრცელებული ინფორმაციის თანახმად, ხაიშში საკუთარი ინტერესები ბიზნესმენ ლევან პირველს აქვს. როცა ინვესტორი არსებობს და მოლაპარაკებები დასრულებულია, წესით სხვა მხარის ჩარევა თავიდანვე უნდა აღიკვეთოს, მაგრამ მინისტრი ლევან პირველსაც შეხვდა. შეხვედრა მხოლოდ იმას ემსახურებოდა, რომ კალაძეს მაქსიმალური ინფორმაცია ჰქონოდა, რა სურს ბიზნესმენს და რა შეუძლია სახელმწიფოს. დამინება-დამანებათების პრაქტიკის გაუქმებამ ბიზნესმენებს სურს მთქმის საშუალება მისცა და ისინიც მიხვდნენ, რომ ხმის ამოღების უფლება აქვთ.

პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია, რომ პრესკონფერენციაზე კალაძეს საგარეო ურთიერთობებზეც ჰკითხეს, ფეხბურთზეც,

სანჯავის ფაზზეც, სხვადასხვა ქვეყნიდან მოსალოდნელ ინვესტიციებზეც და... ყველაფერზე მიიღეს პასუხი. ვერ გეტყვით, რატომ უნდა სცოდნოდა მინისტრს ის, რომ არგენტინული სახლი საქართველოში პელეს ჩამოყვანას და ოთხთა ტურნირის გამართვას გეგმავს, მაგრამ ფაქტია, რომ დეტალებში იცოდა. დეტალებში იცოდა კახეთის რაიონის სოფლების გამრიცხველიანების თემაც და ისიც, თუ როდის დადებდა ეკონომიკის სამინისტრო განვითარების გრძელვადიან გეგმას. სხვათა შორის, ანალოგიურ გეგმაზე ენერჯეტიკის სამინისტროც მუშაობს გეგმის პირველი ნაწილის პრეზენტაცია აგვისტოში იგეგმება.

„როცა საუბარია გრძელვადიან გეგმაზე, დოკუმენტს ერთ თვეში ვერ დავდებთ. ეს იქნება საშუალო დოკუმენტი და მასში ცვლილებები შევა იმის მიხედვით, თუ როგორ განვითარდება მსოფლიო. იგივეს აკეთებს ეკონომიკის სამინისტრო და დარწმუნებული ვარ, როცა ამ გეგმის პრეზენტაცია მოხდება, ყურნალისტები ობიექტურად შეაფასებთ განუღსამშუაოს“ — განაცხადა კალაძემ.

სხვათა შორის, მინისტრმა არ უარყო, რომ რუსეთთან ურთიერთობის დალაგება პრიორიტეტია.

„ევროპელებიც კი გვეუბნებიან, რომ რუსეთთან ურთიერთობის დალაგება აუცილებელია. ჩვენ მზად ვართ დიალოგისთვის, თუმცა ნუ შევიქმნით ილუზიას, რომ ყველაფერი მალე მოხდება. ეს გრძელვადიანი პროცესია. ჩვენი მხრიდან აგრესიას გამოვრიცხავ, რადგან ამ აგრესიამ 2008 წელს შემფროთეულ-ალფოთებული ევროპა და დეკარგული ტერიტორიები მოგვიტანა. დიას, გავიმეორებ, ეს იყო შემფოთებული-ალფოთებული ევროპა და მეტი არაფერი. თუ ვინმეს სხვა აზრი აქვს, მითხრას. რა თქმა უნდა, ამ განცხადებას ბევრი მოისმენს და კუდის გამოზმასაც შეეცდება, მაგრამ სიმართლეს ვამბობ და ყველგან გავიმეორებ“ — დასძინა კალაძემ.

სხვათა შორის, არ გვახსენდება, წინა ხელისუფლებას ევროპელებზე კრიტიკა დასცდენოდა მაშინაც კი, როცა ამას იმსახურებდნენ. ისინი ცდილობდნენ რუსეთის გაღიზიანებას, ევროპელი და ამერიკელი პოლიტიკოსების მოფერებას და... ადგილობრივი მოსახლეობა ანუ ხალხი მათთვის, უბრალოდ, არ არსებობდა.

„ჯვარედინი დაკითხვა“ ყაზახური კომპანიის, „აქსაი ბიემსის“ საჩივრის თემით გავრძელდა, მერე კი მინისტრს დაპირებებიც შეახსენეს.

„ყაზახურმა კომპანიამ ერთხელ დაარღვია ხელშეკრულება და ვაპატიეთ, მერე მეორედ და ვაპატიეთ, მესამედ კი ლიცენზია ჩამოვართვით. ვიცი, ისინი ჩივილს აპირებენ სასამართლოში და სრული პასუხისმგებლობით ვამბობ, თუ სახელმწიფომ მათ არასწორად მოექცა, ვაგებ პასუხს, მაგრამ მერწმუნეთ, ბოლომდე მართლები ვართ. რაც შეეხება ტარიფების შემცირებას, უახლოეს მომავალში ამის რეზერვი არ არსებობს. არასოდეს მითქვამს, რომ ბენზინი ლარით გაიფდებოდა. ადრეც ვთქვი და ახლაც გავიმეორებ, რომ ნაციონალურ მოძრაობას საქართველოში შემოსული სანჯავის თითოეული ლიტრიდან ხუთი თეთრი მიჰქონდა და ამ ფულს ქეშად იღებდა. ჩვენ კორიდორი გავასწორდავთ, ნებისმიერს შეუძლია, საქართველოში შემოვიდეს და სანჯავი შემოიტანოს და ფასების დაწვეას ამანაც უნდა შეუნყოს ხელი“ — ამბობს კალაძე.

ყველაზე საინტერესო ისაა, რომ ხელისუფლება არ ცდილობს უაზრო დაპირებებით ხალხის მოტყუებას და სიმართლეს ამბობს. სიმართლე ხშირად მწარეა, მაგრამ, სამაგიეროდ, ილუზიებიც ცხოვრებას სჯობს და ეს მაშინ, როცა მთელი ცხრა წელი ვიცოდით, რომ არსებობდა აყვავებული ქვეყანა, რომელიც მსოფლიო რეიტინგებში ლიდერობდა და... ამ ქვეყანაში ვცხოვრობდით, თუმცა ვერც აყვავებას ვგრძობდით, ვერც მატერიალურ სიკეთეს და საერთოდ, ჩვენს ნაცვლად ფიქრობდნენ, გეგმავდნენ და აკეთებდნენ ყველაფერს, რაც სურდათ.

ისე როგორ იქნებოდა, კალაძისთვის პუტინის განცხადება არ შეეხებოდა და მთავრობაში მოსალოდნელ ცვლილებებზეც არ ეთქვათ ორიოდ სიტყვა. იმის გათვალისწინებით, რომ ბატონი კახა ვიცე-პრემიერის პოსტს იკავებს, მისი განცხადება ხელისუფლების პოზიციად შეიძლება შეფასდეს. შედეგად,

ხელისუფლება მზად არის, რუსეთთან მოლაპარაკებები და-ინწყოს და ვლადიმერ პუტინს არამართო პრეზიდენტი, არამედ პრემიერ-მინისტრიც შეხვდეს. რაც შეეხება მოსალოდნელ ცვლილებებს, გადაადგილებები არ იგეგმება და გარდა იმისა, რომ ეს მინისტრებს მშვიდად მუშაობის უფლებას აძლევს, სტაბილურობის შეგრძნება ზოგადად ძალიან მნიშვნელოვანია.

„ჩვენ მზად ვართ რუსეთთან სასაუბროდ, მაგრამ ამავე დროს გვიხარია, რომ ამერიკელი კონგრესმენების ჯგუფმა ამერიკის სახელმწიფო მდივნის, ჯონ კერის სახელზე მიმართვა გაავრცელა და მოუწოდა, ნატო-ს სამიტზე განხილული იყოს ასპირანტი ქვეყნების და მათ შორის საქართველოს მპაპ-ის მინიჭების საკითხი. რუსეთთან საუბარი არ ნიშნავს ევროპული არჩევანისა და ნატო-ს განამიჯვნას“ — განაცხადა მინისტრმა.

რეალურად, ხელისუფლების ასეთი პოზიცია ევროპელი და ამერიკელი პარტნიორების მოწონებას უნდა იმსახურებდეს. იმ პირობებში, როცა, მაგალითად, გერმანიას რუსეთთან 600-მილიარდიანი ბრუნვა აქვს, არანაირად არ უნდა აწყობდეს ურთიერთობის დაძაბვა (ესეც კალაძის სიტყვებია) და მომხრეა იმისა, რომ საქართველომ ყველა გზა გამოიყენოს საუბრისთვის. რუსულ ბაზარზე შესვლის შემდეგ, საქართველოს ხელისუფლება და, კონკრეტულად, ენერჯეტიკის სამინისტრო ერთ ისეთ პროექტს გეგმავს, რომელიც ურთიერთობებს სხვა ჭრილში გადაიყვანს და ორი ქვეყნის სტრატეგიული ინტერესები ერთმანეთს დაემთხვევა.

მინისტრის ინფორმაციით, დარიალის ხეობაში ახალი, 500 მეგავატითანი ხაზის მშენებლობა იგეგმება. საზღვრის მეორე მხარეს ანალოგიურ ხაზს აშენებენ რუსებიც და თუ შეთანხმება მოხდება (და სავარაუდოდ, აუცილებლად მოხდება), რუსეთის საქართველოს გავლით ჯერ თურქეთს, შემდეგ კი ევროპას ელექტროენერჯის მიანდის, რაც მხარეებს სტრატეგიულ პარტნიორებად აქცევს. ასეთ დროს კი საუბარი და შეთანხმება ბევრად მარტივია.

მინისტრს არც ის დაუმალავს, რომ საქართველოში აქამდე უპრეცედენტო პროექტი ხორციელდება და გორში ქარის ელექტროსადგურის მშენებლობა იგეგმება. მაისიდან პროექტის განხორციელება იწყება და, თუ გაამართლებს, ანალოგიური პრაქტიკა სხვა რეგიონებშიც დაინერგება. აგვისტოს აგრესიის შემდეგ, წინა ხელისუფლება გორში რაიმე სერიოზული პროექტის განხორციელებას ერიდებოდა, მოქმედი კი არ მალავს, რომ ამისთვის მზად არის და საკუთარი თავის იმედი აქვს. გორში ელექტროსადგურის მშენებლობა პირდაპირ მიანიშნებს იმაზე, რომ ხელისუფლება არანაირად არ აპირებს საბრძოლო მოქმედებებში ჩაბმას და შიში იმისა, რომ ამ მთავრობის პირობებში საქმე სამხედრო დაპირისპირებამდე მივა, უსაფუძვლოა.

დასასრულ, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მიღების მხრივ ენერჯეტიკის სამინისტრო 2013 წელს პირველ ადგილზე იმყოფებოდა და ამ პოზიციის დათმობას არც წელს აპირებს. კალაძე არ მალავს, რომ საშუალო რთულია, მაგრამ სირთულეების არ ეშინია, რადგან...

2001 წელს კიევიდან მილანში ჩასულ კალაძეს იტალიური კლუბის ხელმძღვანელებმა „დიაგნოზი“ დაუსვეს — იგი უნივერსალია.

პერსონალი

პირადი სსოვრების უკანონო მოსვენება და ჩანერაზე კანონი მკაცრდება

შს მინისტრ ალექსანდრე ჭიკაძის თქმით, მთავრობამ სისხლის სამართლის კოდექსში ცვლილებების შესახებ კანონპროექტი განიხილა. „უკანასკნელი წლების განმავლობაში ხდებოდა ადამიანის პირადი და ინტიმური ცხოვრების უკანონო მიყურადება და ჩანერა. ამ კანონის დარღვევა ითვალისწინდება მხოლოდ 3 წლამდე პასუხისმგებლობას. ვადა გაიზრდება 7 წლამდე“, — განაცხადა მინისტრმა და განმარტა, რომ ეს კანონი ნებისმიერ ადამიანს შეეხება: „თუ ადამიანს ხელში ჩაუვარდა ვინმეს პირადი ცხოვრების ამსახველი მასალა და მას საგამოძიებო ორგანოებში წარადგენს, პასუხისმგებლობა არ დადგება. თუ მას სხვა მიზეზებისთვის გამოიყენებს, ამ შემთხვევაში პასუხისგებაში მიეცემა“.

„პირველი“

100 ათასი ლარი ჯილდო მას, ვინც „საბაში“ ხანძრის რეალურ შემკვეთსა და შემსრულებელს დაასახელებს!

ბიზნესმენ პაატა კაჭარავას სენსაციური ინიციატივა

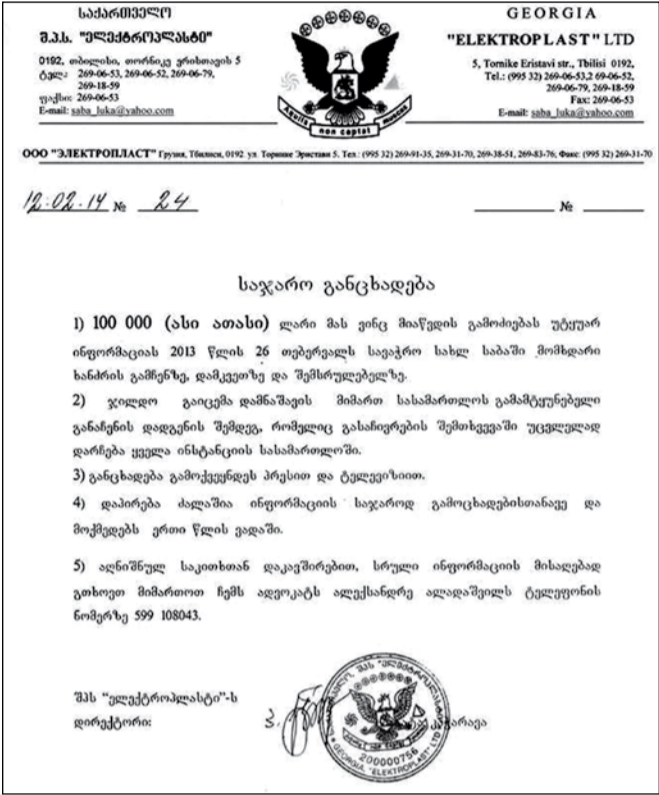
ბიზნესმენ პაატა კაჭარავას

სს „ელექტროპლასტიკის“ სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე, სავაჭრო სახლ „საბას“ მფლობელი პაატა კაჭარავა, „ვერსიასთან“ საუბრისას, სენსაციურ განცხადებას აკეთებს — მეწარმე, რომელიც ზუსტად ერთი წლის წინ, 2013 წლის 26 თებერვალს „საბაში“ გაჩენილმა ხანძარმა 7 მილიონით დაზარალა, მზადაა, 100 ათასი ლარის ჯილდო დაანდოს მისთვის, ვინც ხანძრის შემკვეთისა და შემსრულებლის შესახებ გამოძიებას უტყუარ ინფორმაციას მიაწვდის! სხვათა შორის, კაჭარავა, როგორც ამბობს, აპირებდა, ეს თანხა დაეზღვიო, მაგრამ ქართულმა სადაზღვევო კომპანიებმა, იქიდან გამომდინარე, რომ ასეთი პრეცედენტი ჩვენ ქვეყანაში ჯერ არ ყოფილა, ვერ მოიფიქრეს ფორმა, რომლითაც 100 ათასს დააზღვევდნენ. ბიზნესმენმა გამოსავალი მოძებნა — როგორც შპს „ელექტროპლასტიკის“ დირექტორმა, გამოსცა სპეციალური განკარგულება, რათა სააქციო საზოგადოებამ შემოსხნეული თანხა საკუთარი ბიუჯეტიდან გამოყო. პაატა კაჭარავას მიერ დაწესებული ჯილდო ძალაში ერთი წლის განმავლობაში ანუ 2015 წლის 26 თებერვლამდე იქნება. 100 ათასი, ცხადია, პაატა თანხა არაა. შესაბამისად, არსებობს ალბათობა, რომ ვიღაცებმა ტყუილად თქვან, ხანძრის შემკვეთიც ვიცი და მისი შემსრულებელიცო, მაგრამ პაატა კაჭარავას ადვოკატის, ალექსანდრე ალადაშვილის განმარტებით, ინფორმაციის, რომლის ვინაობაც არ გახმაურდება, გამოძიებას მტკიცებულებები უნდა მიაწოდოს და 100-ათასიანი ჯილდო მხოლოდ იმ შემთხვევაში გაიცემა, თუ დადგინდება, რომ ინფორმაციის არ ცრუობს. მოკლედ, თუ 2013 წლის 26 თებერვალს სავაჭრო სახლ „საბაში“ გაჩენილი ხანძრის შემკვეთისა და შემსრულებლის შესახებ რამე იცით, შსს-ს გლდანი-ნაძალადევის პოლიციის გამომძიებელ გუგულაშვილს დაუკავშირდით. სხვათა შორის, „საბაში“ გაჩენილ ხანძარზე საქმე სხვისი ქონების განზრახ განადგურების მუხლითაა აღძრული, რაც თავისუფლების მ წლამდე აღკვეთას ითვალისწინებს.

ალექსანდრე ალადაშვილი, პაატა კაჭარავას ადვოკატი: — არსებობს ეჭვი, რომ ხანძარი სპეციალურად გააჩინეს და ამის დასადასტურებლად ჩვენს მიერ ჩატარებული დამოუკიდებელი სახანძრო ექსპერტიზა მოგვყავს, რომელიც საქართველოში ყველაზე კარგმა, პოლიტექნიკური უნივერსიტეტის სპეციალისტებმა ჩაატარეს. პირველი ექსპერტიზა სახანძრო სამსახურმა ანუ სახელმწიფომ ჩაატარა და ამ საქმის გახსნა მის ინტერესში, რა თქმა უნდა, არ შედიოდა.

— რატომ?

— იმიტომ, რომ იმ ხალხს, ვინც ადრე იყო, ბერკეტები კიდევ აქვს. გარდა იმისა, რომ ხანძარი პოლიტიკური საბოტაჟის საბაბით, შეიძლება, ნაციონალურმა გააჩინეს, ეჭვი კონკურენტებზეც გვაქვს, რადგან ავეჯის ბიზნესში ყველაზე კარგი პირობები „საბას“ აქვს. რაც შეეხება „დინამო არენას“, იქ ავეჯით უკანონოდ ვაჭრობენ და ამის შესახებ პაატა კაჭარავამ საქმის კურსში სავა-

დასახადო ინსპექციაც ჩააყენა, მაგრამ რეაგირება არ მომხდარა.

პაატა კაჭარავა, შპს „ელექტროპლასტიკის“ დირექტორი: — მართალია, 2013 წლის 26 დეკემბერს სპეციალური სავაჭრო ზონის მინიჭების სტატუსი ორი წლით გადაავადდა, მაგრამ საგადასახადო კოდექსის 26-ე მუხლით, თუ ფართს ათზე მეტ სუბიექტს მიაქირავენ, ტერიტორიის სპეციალური სავაჭრო ზონის სტატუსი ენიჭება და ისე იბეგრება, როგორც ზარობა. „დინამო არენაზე“ კი, მინიმუმ, 23 მაღაზიაა... თითოეულ ასეთ ფაქტზე ჯარიმა თავდაპირველად 4-დან 10 ათას ლარამდეა, მერე კი, სამმაგდება, მაგრამ „დინამო არენა“ არავის დაუსჯია. სხვათა შორის, ეს კანონი ძალაში 2011 წელს შევიდა. მანამდე კი, „თბილისი მოლი“ მიხეილ სააკაშვილმა სასწრაფოდ, დაუმთავრებელი შერობა გახსნა, რადგან სპეციალური სავაჭრო ზონის სტატუსი არ მინიჭებოდა.

— ეს კანონი გახსნილ ობიექტებზე არ ვრცელდება?

— გახსნილ ობიექტებზე კანონი 2015 წლიდან უნდა ამოქმედებულიყო, ამასთან 2010 წლამდე გახსნილ ობიექტებს არ ეხებოდა.

ალექსანდრე ალადაშვილი: — ამას წინათ, წერილი მივწერეთ, გვიანტერესებდა, თუ რა ეტაპზეა ხანძრის გამოძიება და ტრანზარტული პასუხი მივიღეთ, გამოძიება მიმდინარეობსო. მართალია, დაზარალებულები ვართ, მაგრამ კანონით, უფლებები არ გვაქვს, საქმის მასალებში ჩავიხედოთ — ნაციონალურმა დაზარალებულმა ყველა უფლება მოუსპეს და საქმეში მხოლოდ მონმის სტატუსით ვაღივს. იმის ნაცვლად, რომ ახალ ხელისუფლებას დაზარალებულის უფლებები დროულად აღედგინა, პარლამენტი სისხლის სამართლის კოდექსში ამ ცვლილებების შეტანას აჭიანურებს. საცოდაობაა, როგორ შეიძლება, დაზარალებულს სტატუსი არ ჰქონდეს?!

— ბატონო ალექო, ხანძარს ხანდაზმულობის ვადა რამდენი ხანი აქვს?

— ხანდაზმულობამდე შორია... საგულისხმოა, რომ სახელმწიფო ექსპერტიზამ ხანძრის მხოლოდ ერთი კერა დააფიქსირა, დამოუკიდებელმა კი — სამი. მეტიც, სახელმწიფო ექსპერტიზის დასკვნით, ცეცხლი თითქოს ნავთობწინარეობით სავაჭრო დარბაზში კი არა, გარეთ გაჩნდა, მაგრამ დამოუკიდებელმა ექსპერტიზამ დაასკვნა, რომ ხანძარი სავაჭრო დარბაზში რაღაც სიმალლიდან „დაიწყო“, რასაც ვიდეოჩანანერიც ადასტურებს, მაგრამ ვიდეოჩანანერის მტკიცებულებად აღიარება არ უნდათ. მერე, კიდევ ერთი ექსპერტიზა ჩაატარეს, რომელმაც ახალი ვერაფერი თქვა და, პრინციპში, ვერც დამოუკიდებელი ექსპერტიზის დასკვნა უარყო.

— საქმეს შსს იძიებს თუ პროკურატურა?

— შსს-ს გლდანი-ნაძალადევის სამმართველო.

— გამომძიებელი ვინ არის?

— ზაზა ბუბულაშვილი, თუმცა მასთან პრეტენზია არ გვაქვს, რადგან ამ გამოძიებას რიგითი გამომძიებელი ვერ „გაქაჩავს“, უფრო სერიოზული მუშაობაა საჭირო. მოვითხოვეთ, საქმე შსს-მ ან შსს-ს თბილისის მთავარ სამმართველოს წაეღოს, რადგან მას ოპერატიული მუშაობის საშუალება აქვს, მაგრამ არც ეს მოთხოვნა დაგვიკმაყოფილეს.

— არ შეიძლება, საქმეზე კერძო გამოძიება ჩატარდეს?

— კერძო გამოძიება ჩავატარეთ — გამოვკითხეთ მონმეები, თვითმხილველები და დაცვის ის წევრები, რომლებიც იმ დღეს მორიგებოდნენ და დადასტურდა, რომ პასუხისმგებლობა დაცვასა და სახანძრო სამსახურს ეკისრება.

— სახანძრო რა შუაშია?

— ხანძარს, როგორც წესი, საწინააღმდეგო მიმართულებით აქრობენ, „საბაში“ კი მხანძრეები ხანძარს, ასე ვთქვათ, მიკ-

ყვებოდნენ. თუ გამოძიებით დადგინდა, რომ ხანძრის დროული ლიკვიდაცია სახანძროს მიზეზით ვერ მოხერხდა, რა თქმა უნდა, სახელმწიფოს მატერიალური ზიანის ანაზღაურება დაეკისრება.

— მასხადამე, ეჭვობ, ხანძრის შემკვეთი, შესაძლოა, სახანძროსთანაც იყო შეკრული?

— ამის თქმა ძნელია...

— ბატონო ალექსანდრე, როგორც ადვოკატი, ფიქრობთ, 100 ათასი ლარი, რომელსაც პაატა კაჭარავა ხანძრის შემკვეთისა და შემსრულებლის გამოსავლენად ანდებს, იმუშავებს თუ შარალატანები გამონდებიან?

— ეჭვი არ მეპარება, შარალატანები გამონდებიან.

— აბა, როგორ გაიგებთ, ინფორმაციის სიმართლეს ამბობს თუ ტყუილს, სიცრუის დეტექტორზე ხომ არ შეამოწმებთ?

— ვინც იტყვის, რომ ხანძრის შემკვეთისა და შემსრულებლის ვინაობა იცის, ფაქტებიც უნდა დადოს და თუ დადასტურდება, ვინადღოს, 100 ათას ლარსაც მიიღებს!

პაატა კაჭარავა: — ჩემი ერთადერთი მიზანი დამნაშავეს დადგენა და არა განტყვევების ვაცის პოვნა.

— ბატონო პაატა, ამ ჯილდოს დაწესების შემდეგ, ვთქვით, რეალური შემსრულებელი იპოვეთ, მაგრამ მან შემკვეთის ვინაობა არ დაასახელა და ყველაფერი საკუთარ თავზე აიღო, მის დასჯას მოითხოვთ თუ შეუძლებელია?

— ამ ქვეყანაში კანონი მოქმედებს და თუ უნდათ, სამართლიანობა აღდგეს, პასუხი ყველა დამნაშავემ აგოს. ხანძარმა 164 ადამიანი დაზარალა და, მე რომც შევუხდო, მათაც ხომ უნდა შეუხდონ, აბატიონ?

— გამორიცხავთ, რომ ხანძარი, პოლიტიკური მოტივებითა თუ კონკურენტების დაკვეთით, „საბას“ რომელიმე მოვაჭრემ გააჩინა?

— გამორიცხული არაფერია... ჯერ ერთი, ის უნდა დადგინდეს, ადამიანი, ვინც ხანძარი გააჩინა ან შეუკვეთა, ამ მდგომარეობაზე რამ მიიყვანა და დანაშაულის ჩადენა რამ აიძულა; მეორეც, თუ ამასაც ისე შეუხდობენ, როგორც ყოფილ თანამდებობის პირებს, რომლებმაც ათეულობით მილიონი თანხა გაიტაცეს, მაშინ დანაშაულები კი არ შემცირდება, გაიზრდება და ბანანის ქვეყანას დავემსგავსებით! ხანძარმა 7 მილიონის ქონება განადგურა და თუ ამისთვის პასუხს არავინ აგებს, ეს დანაშაულის ნახალისება იქნება და მეტი არაფერი! იმ დანაშაულისთვის, რომელიც არ ჩამიდგინა, თავის დროზე, 3 მილიონი გირაო შემივადდეს, რომელიც სამ დღეში უნდა გადამეხადა, ისინი კი, ვინც ხალხის ქონება გაფლანგა, 50 ათასი გირაოთი გაათავისუფლეს, გარეთ „დაგულაობენ“ და ჭკუას აქეთ გვარიგებენ.

— ბატონო პაატა, ყოფილმა პრემიერმა სწორედ ასეთ ვითარებაზე თქვა, იუმორით შეხედეთ...

— თუ მაიმუნებთან გვაქვს საქმე და ზოოპარკში ვცხოვრობთ, სხვა საქმეა... იმ მოსამართლეებმა, გამომძიებლებმა და პროკურორებმა, რომლებსაც ძველი ხელისუფლების დროს დანაშაული აქვთ ჩადენილი, თანამდებობა უნდა დატოვონ; მეტიც, უნდა გაიკვევს, ისინი გადაწყვეტილებებს ქვეყნისა და ხალხის ინტერესებიდან გამომდინარე იღებდნენ თუ არა და, თუ დადგინდება, რომ ნაციონალურ დაკვეთებს ასრულებდნენ, პასუხი უნდა აგონ. სხვა შემთხვევაში, გალიზიანებული ხალხი მაშინდელ და ახლანდელ ჩინოვნიკებზე ბევრია... ხალხის მოთმინებასაც აქვს საზღვარი!

— გამორიცხავთ, რომ ასიათასიანი ჯილდო სამართალდამცავებმა ისევ თქვენს წინააღმდეგ შემოაბრუნონ და შეგე-დავონ — 7 მილიონით იზარალო და ჯილდოს დასაწესებლად ფული საიდანღა გაქვსო?

— ჩემი შემოსავლები ღიაა, ოფისში ერთი ანგარიშიც არ მაქვს და კანონის ფარგლებში ვმოქმედებ! ასე რომ, არაფრის მეშინია!

ალექო ალადაშვილი: — პაატა კაჭარავა პასუხისმგებაში, თავის დროზე, უკანონოდ მისცეს, საპროცესოს გაფორმების შემდეგ კი ის 5 მილიონი, რომელსაც ედავებოდნენ, გაქრა და უცებ, ზარალი, რომელიც თითქოს სახელმწიფოს მიაყენა, 270 მილარამდე ჩამოვიდა. ლოგიკურად ჩნდება კითხვა: როცა ადამიანს მილიონებს ედავებოდა, მას შემდეგ, რაც თავის ქონებას იძულებით გრუქნის, ეს მილიონები 270 ლარი როგორ ხდება?..

— ესე იგი, ბატონო ალექო, დარწმუნებული ხართ, რომ ასიათასიანი ჯილდო გამოძიებას წინ წასწევს?

— არ გამოვრიცხავ, თან ასეთი პრაქტიკა ძალიან ბევრ ქვეყანაშია.

პაატა კაჭარავა: — ჩემი ვერსიით, დაცვის ერთ-ერთმა წევრმა, შეიძლება, სუფრის იმიტაცია მოაწყოს, რითიც დაცვის სხვა წევრის ყურადღება მოაღუნა...

— სათვალთვლო კამერებმა სუფრის იმიტაცია დააფიქსირეს?

— ნაწილობრივ, ანუ დაცვის წევრები რომ გამოგვითხეთ, თქვენს, რომ შესვენებისთვის ეზზადებოდნენ, თუმცა შესვენებას თავის წესი აქვს — როცა ასე ვთქვათ, მეთვალყურე შესვენებაზე გადის, შემცვლელი უნდა დატოვოს. სხვათა შორის, დაცვას ხელშეკრულებაში უნერია, რომ სახანძრო უსაფრთხოება უნდა დაიცვას. მეტიც, მას „საბას“ წარმომადგენელი სახანძრო ინსტრუქტორსაც უტარებს...

— სავაჭრო დარბაზში ცეცხლმაქრები იყო?

— რა თქმა უნდა — ზუსტად იქ, სადაც ხანძარი გაჩნდა, 120-კილოგრამიანი ცეცხლმაქრი იდგა, მაგრამ დაცვამ არ გამოიყენა. გარდა ამისა, დარბაზში, ყოველ ოც მეტრში, სტანდარტული ცეცხლმაქრებიც იყო.

„პუბლიცისტიკის ღარიბი და მარცხი არაა პრაქტიკის წარმატება!“

ერუსლიანი შელია
557-100-768

23 თებერვალს, სოჭის ოლიმპიადის დახურვის ცერემონიაზე, რუსეთის მხრიდან მორიგ პროვოკაციებს ელის, საქართველოს პრეზიდენტისა და რუსეთის პირველი პირის შესაძლო შეხვედრას სკეპტიკურად უყურებს, ამბობს, თუ შეხვედრას განხილვის მთავარი თემა საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა არ იქნება, ქართული დელეგაციის რუსეთში ვიზიტი, იმპერიაში მარიონეტის სტუმრობას დაემსგავსება. „ევროპელი დემოკრატების“ ლიდერი პაპატა დავითაძის „ვეროსინასთან“ სოჭის ოლიმპიადის პოლიტიკურ შედეგებსა და რუსეთის პრეზიდენტის შეთავაზებას აფასებს.

— სოჭის ოლიმპიადიდან მომდინარეობს საქართველოს სახელმწიფო ინტერესებს ეწინააღმდეგება. ოლიმპიადში გამგზავრებაზე უარი ქართველ სპორტსმენებსაც უნდა ეთქვას... როგორც მოსალაგნელი იყო, რუსეთმა საქართველოს წინააღმდეგ არაერთი პროვოკაციული ქმედება ჩაიდინა. ფოტომონტაჟის ბრალი იყო თუ თანამგზავრული სისტემა გამოვიდა მწყობრიდან, ფაქტია — საქართველოს ტერიტორიაზე აფხაზეთი და სამაჩაბლო ღრუბლებით იყო დაფარული, ეს კი, ხელისუფლებისთვის საგანგაშო სიგნალი უნდა გამხდარიყო. ამასთან, სოჭის ოლიმპიადაზე

ლოჯში ანკვებისა და თიბილოვის ყოფნა, საქართველოს დისკრიმინაციისთვის იყო გამიზნული. საქართველოს სახელმწიფო აპარატი კი, ძირითადად, რუსეთის გამართლებითა და დაცვითა და კავებულ. ეს მიანიშნებს, რომ ქართული სახელმწიფო სუსტია და ჩამოუყალიბებელი პოლიტიკა აქვს. ოლიმპიური თამაშების შემდეგ რუსეთი უფრო გათავხედდება, სეპარატისტული ძალები კი გაძლიერდებიან.

- რას გულისხმობთ?
- ამას მალე ვნახავთ, თუმცა, შესაძლოა, უკვე გვიანიც იყოს.
- სოჭის ოლიმპიადიდან ქართველების მონაწილეობა აფხაზეთშიც ნეგატიურად შეფასდა?
- აფხაზეთი, დიდი ხანია, საქართველოს ხელისუფლებას დასცინიან. ხომ გაჩნდა მოლოდინი, რომ პაატა ზაქარეიშვილი აფხაზეთს დაიბრუნებდა, რატომ არ ჩაიქნა აფხაზეთში? ამ მიმართულებით ერთი ნაბიჯითაც არ წავსულვართ ნინ. რეალური ძვრების მოლოდინი არც მაქვს! რუსეთი მორიგ პროვოკაციას შემოგვთავაზებს. 23 თებერვლი რუსეთის შეიარაღებული ძალების დღეა, ამიტომ სწორედ ამ დღეს, კრემლი წარმატებულ სამხედრო ოპერაციად, აგრესორი ქართველებისგან აფხაზეთისა და „სამხრეთ ოსეთის“ დაცვას დაასახელებს. ეს სერიოზული განცხადება იქნება და ჩვენ ნისკვლეზე არ დასხამს წყალს.
- და ქართული მხარე მსგავსი პროვოკაციის გამართლებასაც შეეცდება?
- ზოგადად, „ქართული ოცნების“ ადეკვატურობაზე საუბარი ძალიან რთულია...
- სოჭის ოლიმპიადაზე პუტინმა საქართველოს პრეზიდენტთან შეხვედრა არ გამოიხატა. ორი ქვეყნის პირველი პირების საუბარი ურთიერთობებში არაფერს შეცვლის?
- ვინმე ფიქრობს, რომ პუტინის მიერ, თუნდაც დანიშნული შეხვედრა, ქართული მხარისთვის სერიოზული მიღწევაა? თუ ხელისუფლება ასე ფიქრობს, კი ბატონო, ნინ, ბიჭებო! ამ შეხ-

ვედრას მხოლოდ მაშინ ექნება აზრი, თუ განხილვის ძირითადი თემა აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში საქართველოს იურისდიქციის აღდგენა გახდება. სამხრეთ-აღმოსავლეთის თითოეულ ქმედებაში ჩანს, რომ ამ მიმართულებით, ჩვენთვის სასარგებლო ნაბიჯების გადადგმას არ გეგმავენ. შესაბამისად, თუ შეხვედრა დაიგეგმება, გამოვა, რომ მარიონეტი დამპყრობელს ეახლება. ვის აქვს ილუზია, რომ რუსეთი ცხინვალსა და სოხუმს დათმობს? რატომ ვიტყუებთ ან რატომ ვატყუებინებთ ხელისუფლებას თავს?! პუტინისთვის ღარიბი პუტინი და მარგველაშვილი არაფერს წარმოადგენს! ზოგიერთისთვის რუსულ ბაზარზე ღვინის გატანა მიიჩნევა შედეგად, ნაწილისთვის მოსკოვში გამართული კონცერტებია წარმატება... ჩემთვის კი, ერთადერთი მიზანი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაა.

— თუ დიპლომატიურ დამოკიდებულება უარი უნდა ეთქვას, რა ალტერნატივას გვაძლევს ხისტი პოლიტიკა, რომელსაც ნაციონალური მოძრაობა წლების განმავლობაში ატარებდა?

— ზოგადად, რუსეთი იმპერია და მისი ქმედებებიც ჩემთვის გასაგებია — იმპერია ტერიტორიული გაფართოების პოლიტიკას აწარმოებს. ამ ფონზე, საქართველოს მთავრობის ქმედებები აბსოლუტურად გაუგებარია. ამისხანა ვინმემ, რუსეთის ოკუპაციის ეწინააღმდეგებით თუ ამაში ხელს ვუწყობთ? საქართველოს ხელისუფლებას ყველაფერი ერთად უნდა — რუსეთის მონობაც, ევროპასთან ინტეგრაციაც, თუმცა მსგავსი პოლიტიკით მოსკოვსაც გადაიმტერებს და დასავლეთსაც. მაგალითად, პრეზიდენტად არჩევის შემდეგ, რუსულ ტელეკომპანიასთან გიორგი მარგველაშვილის ინტერვიუ პუტინის თანამშენის საუბარს ჰგავდა, რამდენიმე დღის წინ კი განაცხადა, რომ პუტინთან შეხვედრა უჭირს. ამ დროს, პიონერმა ირაკლი ღარიბაშვილმა ხელის აწევით ოკუპანტ პუტინს პიონერული სალაში გაუგზავნა — „ია გატოვ, ესეგად გატოვ“. პუტინის მესიჯი მარტვიან — ტერიტორიები დავისყარი, ახლა კი მის მმართველსაც ჩემთან ვიზარებო.

— მიხეილ სააკაშვილიც ხომ ეახლა ვლადიმერ პუტინს?

— ეს 2008 წლამდე მოხდა, ომამდე, რუსეთი კონფლიქტში მშვიდობისმყოფლის სტატუსით მონაწილეობდა, ავისტოს ომის შემდეგ კი საერთაშორისო ორგანიზაციებისთვისაც ოკუპანტი გახდა. მიხეილ სააკაშვილს არ ვიცავ, უბრალოდ, დიდი ხანია რუსეთთან ურთიერთობის პოლიტიკას ვაკვირდები. დღეს ამ მიმართულებით გამოკვეთილი პოზიცია რომ არ არსებობს, ეს ქვეყნისთვის სერიოზული პრობლემაა.

— თუ ასეთი შეხვედრა შედგა, თანაც ევროპასთან ასოციაციის ხელშეკრულების გაფორმებამდე, საერთაშორისო დონეზე როგორი შეფასება მოყვება?

— თუ ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობა, ოკუპაცია და რუსეთის მხრიდან ღია პროვოკაციები საქართველოში არ ადარდებთ, რეაქცია არც დასავლეთს ექნება.

პრაქტიკის წარმატება

„საქართველოს ბანკის“ დაფინანსებით, საქართველოში სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის უნიკალური ცენტრი გაიხსნა

„საქართველოს ბანკის“ დაფინანსებით, თბილისში, სანდრო ეულიძის №7-ში, სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის უნიკალური ცენტრი Health Palace გაიხსნა. ცენტრის პრეზენტაციას, ყურნალობით დახვდა, სპეციფიკიდან გამომდინარე, სხვადასხვა კომპანიის, სამედიცინო სფეროს წარმომადგენლები, მოქმედი თუ ვეტერანი სპორტსმენები და სპორტისა და ახალგაზრდობის მინისტრიც ესწრებოდნენ. უმაღლესი დონის მრავალფუნქციური სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის ცენტრის სამშენებლო სამუშაოები, „ტეტრისმა“ განახორციელა.

დავით შანჭაპიძე: „ერთი წლის წინ აქ ვერაფერს ნახავდით. იყო ცარიელი ადგილი და იდეა. ერთ წელიწადში, ასეთი უნიკალური პროექტი განვახორციელეთ. თავიდანვე მიხვდით, რომ ამგვარი ცენტრის არსებობა, ქვეყნისთვის არა მხოლოდ საინტერესოა, არამედ, აუცილებელიცაა. არადა, ასეთი მნიშვნელოვანი პროექტის განხორციელება „საქართველოს ბანკის“ დახმარებით გადგება, ძალიან რთული იქნებოდა, ამიტომ, დიდი მადლობა ამ ბანკს, რომ დაინტერესდა პროექტით და მისი განხორციელების საშუალება მოგვცა“.

„საქართველოს ბანკის“ გენერალური დირექტორის მოადგილე **სულხან ბჟაღიაძე** განაცხადა, რომ ბანკი მსგავს საინტერესო და მნიშვნელოვან პროექტს მომავალშიც დააფინანსებს: „საქართველოს ბანკი“ ჯანდაცვის სფეროში აქტიურად აკრედიტებს. სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის ცენტრი საქართველოში პირველად გაიხსნა და ჩვენმა ბანკმა მის დასაფინანსებლად სიამოვნებით გამოყოფ თანხას. ამ სფეროში, ეკონომიკურად გამართლებულ პროექტებს მომავალშიც აუცილებლად დავაფინანსებთ. ჩვენთვის, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ისაა, რომ აღნიშნული ცენტრი სრულიად ადაპტირებულია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ადამიანებისთვის. მომავალშიც, თუ ცენტრს განვითარების მხრივ რაიმე ახალი პროექტი ექნება, „საქართველოს ბანკი“ მზად იქნება თანამშრომლობისთვის“.

თანამშრომლობისთვის მზად არის სპორტისა და ახალგაზრდობის სამინისტროც. მეტიც, ცენტრის ნახვის შემდეგ, მინისტრმა **ლევან ყიფინაძე** განაცხადა, ჩემი ბავშვობის ოცნება ასრულდა: „ქვეყანაში ასეთი სახის ცენტრების არსებობა ძალიან მნიშვნელოვანია. შეიძლება ითქვას, სპორტი და მედიცინა, განუყოფელია. ყველა იმ დადებითი შედეგის, გამარჯვების ერთ-ერთი საფუძველი, რომელსაც ჩვენი სპორტსმენებისგან ვვლით, მედიცინაა. ასეთი ტიპის სარეაბილიტაციო ცენტრის არსებობა, ამ დარგის განვითარებასაც შეუწყობს ხელს და დარწმუნებული ვარ, სპორტსმენების გამარჯვებებზეც აისახება“.

Health Palace — ცენტრი ყვედასთვის!

პროექტის მნიშვნელობასა და უნიკალობაზე ისაუბრა Health Palace-ის გენერალურმა დირექტორმა **დავით ტატიშვილმა**. მისი თქმით: „საქართველოს ბანკისა“ და სამშენებლო კომპანია „ტეტრისის“ დახმარებით, პირველად, დამოუკიდებელი საქართველოს ისტორიაში, მოგვეცა შესაძლებლობა, ერთ ცენტრში, ყველა ასაკის, ჯანმრთელობის ნებისმიერი პრობლემის მქონე ადამიანს, ჩატარდეს ნებისმიერი სახის ალტერნატიული სახის მკურნალობა, მსოფლიო სტანდარტებით დანერგული კლასიკური რეაბილიტაციის ნებისმიერი კურსი იქნება თუ მარილოვანი მღვიმის გამოყენება, ანუ კურორტული ტიპის მკურნალობა. განსაკუთრებით საამაყოა, რომ აქ ყველაზე ადრე გამოვლინდა ქვეყნის პირველი შესაძლებლობების მქონე ადამიანებისთვის. საქართველოში, იყვნენ ძალიან მაღალი დონის ექიმები-რეაბილიტოლოგები, მაგრამ არ არსებობდა ბაზა, სადაც ისინი წარმატებით იმუშავებდნენ. დიდი მადლობა „საქართველოს ბანკს“ და „ტეტრისს“, რომ მოგვცეს საშუალება, შეგვექმნა ასეთი ბაზა“.

რაც შეეხება ცენტრის უნიკალობას — Health Palace სპორტული მედიცინისა და რეაბილიტაციის პირველი უნივერსალური კომპლექსია საქართველოში. ალტერნატიული ულტრაბინარული ვაქციური სარეაბილიტაციო აპარატურითა. Health Palace-ის გარემო სრულადაა ადაპტირებული შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირების თავისუფლად მიღებისა და რეაბილიტაციისთვის. აქ, სპორტულ დარბაზში, ყველა ტრენაჟორიც კი, შშმ პირებზეა მორგებული — მათთან ინვალიდის ეტლით მისვლას და ვარჯიშს, ადამიანები დამოუკიდებლად შეიძლებენ. ე.წ. მიორენალ ბილიკე ვარჯიშს კი, ის ადამიანებიც მოხერხებენ, ვისაც ყვარჯიშით გადაადგილება უხდებათ. შშმ პირებზეა გათვლილი აუზიც, სადაც წყლის ტრენაჟორებიც დაგხვდებათ და აუზში ჩასასვლელი ლიფტიც. აქ შესაძლებელია პირობით-რეაბილიტაციის კურსის ჩატარება, ყველა პაციენტისთვის, მათ

წინა ლურსმანაშვილი

ანი ბავშვთადაც
597-39-99-42

ნინა მთავრობის გადამწყვეტილებას, რომლის თანახმად, მშობელი სკოლაში 5 წლის შვილის მიყვანასაც შეძლება, თავის დროზევე არაერთგვაროვანი გამოხმაურება მოჰყვა. საზოგადოების ნაწილი მიიჩნევდა, რომ 5 წლის ბავშვს სკოლის პროგრამის ათვისება არ შეუძლია. ნაწილი კი ამტკიცებდა, რომ „ინდივიდუალური“ 6 წლამდე „სახლში ჯდომა“ დროის ფლანგვა და, მომავალში, სწავლისადმი ინტერესის დაკარგვის საფუძველი იყო. როგორც ჩანს, ახალი ხელისუფლება პირველი კატეგორიის აზრს იზიარებს — განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს გადამწყვეტილებით, 2015 წლიდან 5 წლის ბავშვებს სკოლაში აღარ მიიღებენ. რამდენად სწორია ეს გადაწყვეტილება და, ზოგადად, უნდა იყოს თუ არა განსაზღვრული, კონკრეტულად, რა ასაკში შევიდეს ბავშვი სკოლაში. ბავშვთა ფსიქოლოგი ზაზა პარღიაშვილი აცხადებს, რომ სასკოლო ასაკი ყოველ ბავშვში ინდივიდუალურად უნდა განისაზღვროს.

„სკოლაში ბავშვი კონკრეტული ასაკის კი არა, ინდივიდუალური შესაძლებლობების მიხედვით უნდა შევიდეს“

როგორ აფასებს ფსიქოლოგი მთავრობის გადაწყვეტილებას, რომლის მიხედვით, 5 წლის ბავშვებს სკოლაში აღარ მიიღებენ

— ბავშვების, დაახლოებით, 50%-ს ხუთი, 30%-ს ექვსი, დარჩენილ 20%-ს კი რვა წლიდან შეუძლია წერა-კითხვის ათვისება. ამ ფონზე, სკოლაში მიღება უნდა მოხდეს არა კონკრეტული ასაკის, არამედ ინდივიდუალური შესაძლებლობების მიხედვით. ეს იქნება იდეალური მოდელი. პატარები ორი წლიდან, დღეში, ოთხას სიტყვას სწავლობენ, მაგრამ ეს მექანიზმი მერე ქრება. ამ შემთხვევაშიც ასეა — განვითარების რაღაც ეტაპზე, ბავშვი კითხვას სწავლობს, ინტერესდება ასოებით, რიცხვებით...

— წერის შემთხვევაშიც ასეა?

— წერის ასათვისებლად, წერტი, სტრუქტურულად, ჩამოყალიბებული უნდა იყოს. შესაძლოა, ხუთი წლის ბავშვმა წერა-კითხვა აითვისოს, მაგრამ მისი სტრუქტურული ჩამოყალიბება დასრულდეს რვა წლის ასაკში, ამიტომ ეს საკითხი მკაცრად არ უნდა მოვაქციოთ ჩარჩოში.

— ჩარჩოში რომ არ მოვაქციოთ, რა გამოვა — სკოლაში ზოგი ბავშვი 5 წლისა შევა, ზოგი კი 6, 7, 8 წლის?

— ამერიკასა და ევროპის ქვეყნებში, პირველ კლასში, ხუთი და ათი წლის მოსწავლეებსაც ნახავთ. ჩვენთან ერთნი ფიქრობენ, რომ მათი შვილი 5 წლის ასაკშიც მზადაა სკოლაში შესასვლელად, სხვას კი არ უნდა სკოლაში ბავშვის ადრე შეყვანა. განათლების სისტემის მეშვეობით, ამ საკითხზე მსჯელობა, ერთხელ და სამუდამოდ, შეიძლება დასრულდეს.

გვაქვს შანსი, ვითარება ისე დავალაგოთ, როგორც ცივილურ, განვითარებულ ქვეყანაში — შევადგინოთ ბავშვის ფსიქომოციური სფერო, ინტელექტუალური, წერის განვითარება და ამის მიხედვით განვსაზღვროთ ბავშვი სკოლაში შესასვლელად მზადაა თუ არა. ეს არ მოითხოვს დიდ რესურსს — საჭიროა სპეციალური ნორმატივების შემუშავება. თუ ბავშვი 5 წლის ასაკში მზადაა წერა-კითხვის ასათვისებლად და ამ დროს არ მივიყვანთ სკოლაში, მერე, სწავლა მისთვის უინტერესო გახდება — დაეკარგავთ დროს, რომელიც მან ახალი რამის ათვისებაში უნდა გამოიყენოს და ასევე მოტივაციას.

— აქცენტი, ალბათ, მხოლოდ წერა-კითხვის ათვისებაზე არ უნდა გაკეთდეს, ყოფა-ქცევაზე მნიშვნელოვანია. 5 წლის ბავშვი მზადაა, გაკვეთილზე „გაუნძრევლად“ იჯდეს?

— ეს მეორე არასწორი დამოკიდებულებაა — გაუნძრევლად ჯდომა არც 5 წლისას უნდა მოვთხოვოთ და არც 9-ისას. ბავშვის განვითარების სხვადასხვა სტადია არსებობს. გარკვეულ სტადიაში ბავშვი მომართულია, მაქსიმალურად აითვისოს ის ადაპტაციური ფუნქციონირება, რაც მის კულტურაშია. მარტივად რომ ვთქვათ, რაღაცების ასათვისებლად, არაა სავალდებულო, ბავშვი ცივილურ სამყაროში იზრდებოდეს. ინდივიდუალური პატარები, რომლებიც ამაზონის ჯუნგლებში ცხოვრობენ, კონკრეტულ სტადიაზე იწყებენ იარაღის კეთების, ნადირობის ელემენტარული პრინციპების ათვისებას. განვითარების ეს

სტადია ზოგთან ადრე დგება, ზოგთან, შედარებით, გვიან. არც ისე უნდა ვიფიქროთ, რომ, თუ 6 წლის ბავშვი ჯერ არაა მზად, კონკრეტული უნარები შეითვისოს, მომავალში აუცილებლად ექნება პრობლემები. პირიქით, მასაც აქვს დიდი შანსი, ბევრ ნარმატებსა მიაღწიოს. ერთ-ერთ მუზეუმში ინახება ხელნაწერი — მე-16-17 საუკუნეში ერთი სტუდენტი თავის მეგობარს წერს, წარმოიდგინე ჩვენ სასწავლებელში არის მამა ანტონი, რომელსაც შეუძლია, ჩუმად, თვალთ იკითხოსო. ეს მაშინ საოცრებად ითვლებოდა, რადგან 12 წლამდე კითხვა არ ისწავლებოდა. ახლაც იგივე რომ გავაკეთოთ, ადამიანების დიდი ნაწილი თვალთ კითხვას ვეღარ აითვისებს.

— თქვით, რომ 40 წუთის განმავლობაში გაკვეთილზე ჯდომა არასწორი მიდგომაა. მაშინ, გვითხარით, როგორი ტიპის გაკვეთილები უნდა ტარდებოდეს, დაწყებით კლასებში ბავშვებისთვის მოსაწყენი რომ არ იყოს?

— დინამიური — კლასში მოსწავლეების ოპტიმალური რაოდენობა უნდა იყოს. ამ ასაკში, ყურადღების კონცენტრაცია 15 წუთია, თუმცა ესეც ინდივიდუალური ფაქტორია და პროცესი მასწავლებელმა უნდა მართოს. როცა შეატყობს, ბავშვი დაიღალა, მოიწყინა ან ცელქობს, უნდა მისცეს ისეთი დავალება, პატარამ წამოდგომას შეძლოს... საჭიროა შემოქმედებითი დამოკიდებულება, რომელიც მართვადი და სახალისოცაა, მაგრამ ეს უკვე სხვა თემა, პედაგოგიკის ხელოვნებაა.

ჰანდაცვა

მირაზ ბარიძე
599-45-50-26

მთავრობა ჯანდაცვის სფეროში არსებული ვითარების გაუმჯობესებას ცდილობს. ჯანდაცვის სამინისტრო ექიმების გადამზადებას იწყებს. დავით სერგეენკოს ინფორმაციით, ამერიკიდან, მედიკოსები ტესტირებას გაივლიან. მინისტრის ეს გადაწყვეტილება დაკავშირებულია იმ ტექნოლოგიურ სიახლეებთან, რომელიც მედიცინაში ინერგება და რომლის გამოც, ყოველი 5-10 წლის შემდეგ, ექიმების მიდგომაც განახლებას საჭიროებს. **დავით სერგეენკო:** „მედიკოსებმა კიდევ ერთხელ უნდა დაამტკიცონ, რომ მათ აქვთ უფლება, გააგრძელონ მუშაობა ახალ რეალობაზე მორგებით, გააჩნიათ შესაბამისი კვალიფიკაცია, რათა უმკურნალონ პაციენტს. ის ექიმები, რომლებიც სერტიფიცირებას ვერ გაივლიან, მუშაობას ვერ გააგრძელებენ. 2014 წლიდან რესერტიფიცირება სავალდებულო გახდება. ჯანდაცვითი ტექნოლოგიები ხშირად იცვლება, ამიტომ არამედიკოსების (სასწრაფო სამედიცინო დახმარების ექიმის თანაშემწეების) ფორმატიც კი მოითხოვს რესერტიფიცირებას. კლინიკურ მედიცინაში, საშუალოდ, 5 წელიწადში ერთხელ ხდება მნიშვნელოვანი ცვლილებები, რაც უნდა აისახოს ახალ რეალობაზე. ექიმმა უნდა დაამტკიცოს, რომ სწორედ ამ ახალ რეალობაში მუშაობის კვალიფიკაცია აქვს. ვეცდებით, რესერტიფიცირების თანხა მინიმალური იყოს, ღირებულებას ჯერ ვერ დავასახელებ, მაგრამ ყველაფერს გავაკეთებთ, ამ სისტემის აღდგენა ექიმების კისერზე რომ არ გადავიდეს. რესერტიფიცირების პროგრამის მიზანი პაციენტისთვის მეტი გარანტიის შექმნა და მომსახურების გაუმჯობესებაა“.

დამოუკიდებელ ექსპერტთა კლუბის წევრი მარინა ბარაძე ამბობს, რომ ექიმების სერტიფიცირება აუცილებელია, თუ გვინდა, ჯანდაცვის ხარისხიან მომსახურებაზე გავავიციოთ: „მნიშვნელოვანია, როგორ განხორციელდება პროცესი. „ვარდების რევოლუციის“ შემდგომ, ეს სისტემა, საერთოდ, გაუქმდა, რადგან მაშინ არაფრისმოძვემი იყო — რესერტიფიცირებას, სახელმწიფოს ხარჯზე, ექიმების გადამზადება უნდა უძღვოდეს წინ. მნიშვნელოვანია ისიც, რა ელირება და ვინ გადაიხდის თანხას. ექიმების ისედაც შეჭირვებულ ეკონომიკურ მდგომარეობას, დამატებითი კომპონენტი უფრო გართულებს. ყველაფერი უნდა იყოს სისტემური ხასიათის“.

რამდენადაა მზად, ერთი მხრივ, მთავრობა, მაღალ დონეზე ჩაატაროს რესერტიფიცირება, მეორე მხრივ კი ექიმები,

„ექიმების რესერტიფიცირებას გადაუზადება უნდა უძღვოდეს წინ“

რაცომ ხდება მედიკოსების შემონახვა სავალდებულო და ვინ გადაიხდის რესერტიფიცირების თანხას

თვალთ გაუსწორონ ახალ პროფესიულ გამოწვევებს? მარინა ბარაძის აზრით, ზოგადად, ჯანდაცვის სისტემის პერსპექტიული დაგეგმარების გარეშე, შორს ვერ წავალთ: „მასობრივად უნდა მოხდეს ექიმების გადამზადება და მათ თანამედროვე კვალიფიკაცია უნდა მიენიჭოს. პროფესიონალი ექიმი-ჰოსპიტალისტი, რეანიმატოლოგ-ანესთეზიოლოგი ცოტა გვეყავს. ამერიკულმა მხარემ გადაამზადა და ამ კატეგორიის, თუ არ ვცდები, სულ 12 კადრია. პროცესი სასწრაფოდ უნდა დაიწყოთ, მაგრამ არ ვიცი, ინფრასტრუქტურა, სახელმწიფოს მიერ ამ პრობლემაზე გამოყოფილი თანხები რამდენად ადეკვატურია და შეესაბამება თუ არა მოთხოვნებს. ზოგადად, ჯანდაცვის სისტემის პერსპექტიული დაგეგმარება

უნდა მოხდეს და ყველაფერი ამ კონტექსტში უნდა განვიხილოთ. ჩემთვის უცნობია, სერტიფიცირება, კონკრეტულად, რასთანაა მიბმული. სახელმწიფო საკუთრებაში არც ერთი პოსპიტალი და პირველადი ჯანდაცვის ობიექტი არ გვაქვს“.

ჯანდაცვა ის სფეროა, რომელიც ქვეყნის ყველა მოქალაქეს თანაბრად აინტერესებს. სოციალური ქსელი სავსეა განცხადებებით, სადაც ავადმყოფობის პირისპირ მართოდდარჩენილი ადამიანები თანადგომასა და შევლას ითხოვენ. ხშირად, პროცედურები საქართველოში ვერ ტარდება, საზღვარგარეთ მკურნალობა კი ასტრონომიულ თანხებს უკავშირდება. ამ ფონზე, ჯანდაცვის სფეროში პროფესიული მომზადების, მკურნალობის ხარისხის მატება სასიცოცხლოდ აუცილებელია.

საქართველოში გენოციდის რისკი საკვების შემსწავლელი პირველი ლაბორატორია გაიხსნა

ენიშ ლურსმანაშვილი

593-51-52-04

გაანალიზებული მომავალი — ამ დევიზით იწყებს მუშაობას საქართველოში ერთადერთი აკრედიტებული ლაბორატორია Quality Lab, რომელსაც გააჩნია საკვებ პროდუქტსა და სათესლე მასალაში გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმის (გმო) აღმოჩენის ულტრათანამედროვე აპარატი. წერეთელზე მდებარე ხარისხის ლაბორატორიის ოფიციალური გახსნის ცერემონია საკმაოდ ხალხმრავალი იყო — სოფლის მეურნეობის მინისტრი, გარემოს დაცვის სამინისტროს, არასამთავრობო ორგანიზაციების, სხვადასხვა კომპანიის წარმომადგენლები, პარლამენტარები, ჟურნალისტები... სწორედ მათი თანდასწრებით, საზეიმო ვითარებაში გადაეცა ლაბორატორიის დირექტორ ირაკლი ჭკადუას აკრედიტაციის დამადასტურებელი დოკუმენტაცია. პრეზენტაციაზე აბსოლუტურად განსხვავებული პროფესიის ადამიანები ერთმანეთს შეიძლება ითქვას, ყველაზე მნიშვნელოვანმა ფაქტორმა მიიყვანა — ამიერიდან, ხარისხის ლაბორატორიის საშუალებით, შესაძლებელია გავარკვიოთ, ესა თუ ის პროდუქტია გენომოდირებული თუ არა.

ქართულ ბაზარზე არსებულ რომელ პროდუქტს გამოიკვდევს Quality Lab

ნამონეება“ უნდა. მისი თქმით: „საქართველოში ამგვარი ლაბორატორიის ამოქმედება ძალიან მნიშვნელოვანია. საქართველოს პარლამენტი იწყებს ცოცხალი გენომოდირებული ორგანიზმების შესახებ კანონის განხილვას. ამ კანონის დამტკიცებისა და ამოქმედების შემდეგ, ბოლოს და ბოლოს, გადაწყდება პრობლემა და მოსახლეობას ექნება არჩევანის საშუალება ნატურალურ და გენომოდირებული პროდუქტს შორის“.

მწვანეთა პარტიის ლიდერს, დეპუტატს გიორგი ბაჩიაშვილს იმედი აქვს, ამ ინფორმაციას მომხმარებელი უახლოეს მომავალში მიიღებს: „იმედია, ამის შემდეგ მაინც ამოქმედდება სოფლის მეურნეობის მინისტრის ბრძანება, გენომოდირებული პროდუქტის სავალდებულო მარკირებასთან დაკავშირებით. აქამდე სულ ამბობდნენ, პროდუქტის მარკირება იმიტომ არ ხდება, რომ ლაბორატორია არ არსებობსო. აგერ, ბატონო, აკრედიტებული ლაბორატორია, რომელიც უახლოეს მომავალში, აიღებს საერთაშორისო აკრედიტაციას და ჩაერთვება ლაბორატორიების ქსელში. აღარ არსებობს მიზეზი, რის გამოც, შეიძლება, მარკირების პროცესი შეფერხდეს, თუმცა ვითხოვთ, კანონშიც აისახოს, რომ მზა პროდუქტის მარკირება სავალდებულოა. დღეს, პარლამენტში შესულ კანონში, სოფლის მეურნეობაში საერთოდ იკრძალება გმო ნერგების, თესლისა თუ მასალის გამოყენება ანუ საქართველოს ტერიტორია გმო-სგან თავისუფლდება, რაც ძალიან კარგია“.

სანამ სტუმრებით გადატვირთულ დარბაზში ცოცხალი მუსიკა ისმოდა და ლაბორატორიით მოხიზლული სტუმრები, ფურცელზე ერთმანეთს შთაბეჭდილებებს უზიარებდნენ, Quality Lab-ის დირექტორი ირაკლი ჭკადუა ჟურნალისტებს უხსნიდა, ვის მოემსახურება ლაბორატორია, რა სახის კვლევის ჩატარება შეიძლება აქ არსებული აპარატურით და, ზოგადად, რამდენად მნიშვნელოვანია ქვეყნისთვის, ამგვარი ხარისხის ლაბორატორიის არსებობა.

— მომხმარებლის ინტერესების გათვალისწინებით, გადაწყვეტილი, შეგვექმნა საერთაშორისო სტანდარტების მქონე უახლესი ექსპერტკლასის აპარატურით (2013 წელი) აღჭურვილი ხარისხის ლაბორატორია Quality Lab. მისი ცენტრალური ოფისი სრულად აკმაყოფილებს ლაბორატორიისათვის საჭირო საერთაშორისო სტანდარტებს. ლაბორატორიაში დამონტაჟებულია უახლესი ვენტლირების, კლიმატკონტროლის სისტემა, მონაცემების სტერილური სივრცე, გამწოვი და საშრობი კარადები... ხარისხის ლაბორატორია მჭიდროდ თანამშრომლობს სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, როგორც თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების კუთხით, ასევე კიბოს გამომწვევი ნივთიერებათა ჯგუფის (კანცეროგენი) შემცველების კვლევაზე საკვებ პროდუქტებში. ლაბორატორია აკრედიტებულია. უკვე გადმოგვცა

შესაბამისი ISO სერთიფიკატი. დაახლოებით 1 წელია სხვადასხვა ტიპის აქტივობები დაიწყეთ — გადავამზადეთ კვალიფიციური კადრები, ასევე ჩვენ ვეროპულ პარტნიორებთან ერთად, დავნერგეთ გარკვეული ნოვატორული იდეები. დღეს კი, ლაბორატორია უკვე მზადაა, დაიწყოს გმო პროდუქტის შემოწმება.

— ამ პროექტში რა როლს ითამაშებდა ჩიხო და, რადგან ასეთი ლაბორატორია ამიერკავკასიაში ერთადერთია, მხოლოდ ქართულ ბაზარზე არსებულ პროდუქტსა თუ ნედლეულს შეამოწმებთ თუ მეზობელი ქვეყნების კომპანიებსაც მოემსახურებთ?

— რა თქმა უნდა, არ არის გამორიცხული, დაინტერესების შემთხვევაში, მეზობელ ქვეყნებთანაც ვითანამშრომლოთ. ლაბორატორიაში ადგილობრივი წარმოების პროდუქტსაც გამოვიკვლევთ და იმპორტირებულსაც, რომელსაც მოგვანვიან.

— ლაბორატორიას აქვს რესურსი, შეუფერხებლად გამოიკვლიოს ქართულ ბაზარზე არსებული პროდუქტია?

— გვაქვს უახლესი აპარატურა, გვყავს კვალიფიციური კადრები... თამამად შემიძლია ვთქვა, რომ ხარისხის ლაბორატორიას გააჩნია რესურსი, სრულად გამოიკვლიოს ქართულ ბაზარზე არსებული პროდუქტია. მით უმეტეს, რომ თითო პროდუქტის კვლევას, დიდი დრო არ სჭირდება — ანალიზი, დაახლოებით, 6-8 საათში სრულდება.

— ლაბორატორიაში არსებული აპარატურით, პროდუქტის კვლევა ინგრედიენტების დონეზე შესაძლებელია?

— დიახ, იმ ტექნიკურ-მატერიალური საშუალებით, რაც გვაქვს, თითქმის 100%-იანი სიზუსტით შევამოწმებთ პროდუქტის ხარისხს, თვისობრივი და რაოდენობრივი თვალსაზრისითაც.

— თითო პროდუქტის შემოწმება რა თანხებთან იქნება დაკავშირებული?

— კვლევის ღირებულება ინდივიდუალური იქნება, იმის მიხედვით, კონკრეტულ კომპანიასთან რა სახის თანამშრომლობა გვექნება, რამდენ პროდუქტს შევამოწმებთ...

— როგორ ფიქრობთ, ქართველი მწარმოებლები თქვენთან თანამშრომლობის სურვილს გამოთქვამენ და უკვე თუ გყავთ კლიენტები?

— დიახ, კლიენტები გვყავს. ვფიქრობ, კომპანიები გამოთქვამენ სურვილს, მათი პროდუქტია გამოიკვლიოს და საზოგადოებას მივანროლოთ ინფორმაცია იმის შესახებ, არის თუ არა ესა თუ ის პროდუქტია გენომოდირებული. ასე რომ, ვფიქრობ, დიდი სამუშაო გველის და ასეც უნდა იყოს. გვინდა, მაქსიმალურად გადავდგათ ნაბიჯები ჯანსაღი ცხოვრებისკენ, მომხმარებელს მივანროლოთ ინფორმაცია, რომელი პროდუქტია ჯანსაღი... ეს კი, ნამდვილად, მომავლისკენ გადადგმული ნაბიჯია. ჩვენი დევიზიც ხომ სწორედ ეს არის — გავეანალიზოთ მომავალი!

გენომოდირებული პროდუქტისა და ადამიანის ჯანმრთელობაზე მათი მავნე ზემოქმედების შესახებ „ვერსია“ უკვე წერდა. არაერთი სტატია მიუძღვნენ პრობლემას, რომელიც, ალბათ, ქვეყნის ყველა მოქალაქეს ერთნაირად აწუხებს — ქართულ ბაზარზე აქამდე შეუძლებელი იყო გარკვევა, ჯანსაღ საკვებს მივირთვეთ თუ არა. ვწერდნენ, რომ არსებობს საფრთხე, რომ მომხმარებელს აქვს უფლება, დეტალურ ინფორმაციას ფლობდეს ბაზარზე წარმოდგენილი პროდუქტისა და მისი ინგრედიენტების შესახებ.

2009 წელს, სოფლის მეურნეობის მინისტრმა გამოსცა ბრძანება, რომლის თანახმად, საქართველოში, პროდუქტის ეტიკეტირება უნდა მომხდარიყო — თითოეულ პროდუქტს დაენიშნებოდა — არის თუ არა გენომოდირებული. მინისტრის ბრძანებას ხშირად უწოდებდნენ „მკვდრადმოხილს“, რადგან, პროდუქტის ეტიკეტირება არ მომხდარა. „ვერსია“ იმ სავარაუდო და ფარული მიზეზების შესახებაც წერდა, რის გამოც, ნლების განმავლობაში, იმპორტირებთან შეკრულ ჩინოვნიკებს პროდუქტის ეტიკეტირება არ აწყობდათ, თუმცა მინისტრის ბრძანებულების ვერ თუ არ შესრულების ოფიციალურ მიზეზად სახელდებოდა პრობლემა — ქვეყანაში არ არსებობს შესაბამისი ლაბორატორია, რომელიც გამოიკვლევს და დაადგენს, არის თუ არა კონკრეტული პროდუქტი გენომოდირებული.

ასეთი ლაბორატორია საქართველოში უკვე არსებობს და თანაც, როგორც ირკვევა, მხოლოდ ჩვენი ქვეყნის კი არა, ამიერკავკასიის მასშტაბითაა ერთადერთი. ამ ფონზე, გაზვიადებული არ მოგვიჩვენებდეთ ხარისხის ლაბორატორიის პრეზენტაციაზე მისული სტუმრების განცხადებები: სოფლის მეურნეობის მინისტრმა შალვა ფიფია ლაბორატორიის გახსნას, ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი მოვლენა უწოდა: „სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ერთ-ერთი პრიორიტეტი სურსათის უვნებლობა და მომხმარებელთა უფლებების დაცვაა. ამისთვის კი, აუცილებელია, ქვეყანაში იყოს თანამედროვე აპარატურით აღჭურვილი ლაბორატორია. ამ ლაბორატორიის გახსნა უმნიშვნელოვანესია, მით უმეტეს, იმ ფონზე, რომ ევროკავშირში ასოცირების ხელშეკრულების პარაფირება მოხდა, რაც ასევე მოიცავს, თავისუფალ ვაჭრობას ევროკავშირთან. ამიერიდან, გვექნება საშუალება, ქართული პროდუქტია შევადგინოთ ევროპულ ბაზარზე. კონკურენტუნარიანობის მისაღწევად კი, აუცილებელია მისი ხარისხისა და შემადგენლობის კონტროლი მაღალ დონეზე. Quality Lab პირველი აკრედიტებული ლაბორატორია საქართველოში, რომელსაც აქვს საშუალება, სხვადასხვა პროდუქტიაში, მოკლე ვადაში და მაღალ დონეზე მოახდინოს გენეტიკურად მოდიფიცირებული ორგანიზმის იდენტიფიცირება. ეს არის უმნიშვნელოვანესი ჩვენი ქვეყნისთვის“.

დაავადებათა კონტროლის ცენტრის ხელმძღვანელმა ამირან ბაჩყალიძემ აქცენტი იმაზე გააკეთა, რომ ხარისხის ლაბორატორიის არსებობა ქვეყანას ევროკავშირში განეწიანება დაეხმარება: „კარგია, რომ ქვეყანა თანდათან მდიდრდება მაღალი ხარისხის სხვადასხვა ბიოლოგიური ლაბორატორიით. ეს წინგადადგმული ნაბიჯია ჩვენი ქვეყნის ევროკავშირში ასოცირების გზაზე. ევროკავშირში ვერ შევალთ, თუ ვერ დავაკმაყოფილებთ მომხმარებლის შესაბამისი ხარისხი. მნიშვნელოვანია ისიც, რომ მალე დაიწყება საქართველოს ბაზარზე არსებული გმო პროდუქტის მარკირება — მოქალაქეებს ექნებათ ინფორმაცია იმის შესახებ, როგორ საკვებს მიირთმევენ“.

საპარლამენტო უმრავლესობის წევრმა, გიდა ცაგარაიშვილმა კი ლაბორატორიის ამოქმედებას „დიდებულ

პერსონალი

შს-მ უპანონო ცხსლსასროლი იარაღი და საბრძოლო მასალა ამოიღო

შს-ს სამეგრელო-ზემო სვანეთის სამხარეო მთავარი სამმართველოს ზუგდიდის რაიონული სამმართველოს თანამშრომლებმა, ოპერატიული ინფორმაციის საფუძველზე ჩატარებული საგამოძიებო ღონისძიების შედეგად, 1987 წელს დაბადებული თეიმურაზ დ. ცეცხლსასროლი იარაღის და საბრძოლო მასალის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ბრალდებით დააკავეს. სამართალდამცველებმა ზუგდიდის რაიონის სოფელ ახალსოფელში, თეიმურაზ დ-ს საცხოვრებელი სახლის ეზოში მდებარე დამხმარე ნაგებობის ჩხრეკისას „ა-კაემ“-ის მოდელის ავტომატური ცეცხლსასროლი იარაღი, 1 მჭიდი და 22 საბრძოლო ვაზნა ამოიღეს. დაკავებული აღიარებს ჩადენილ დანაშაულს. გამოძიება ცეცხლსასროლი იარაღის მართლსაწინააღმდეგო შექმნა-შენახვის ფაქტზე მიმდინარეობს (საქართველოს სსკ-ს 236-ე მუხლის 1-ლი ნაწილით).

„ვერსიანიუსი“

ადვილი

სტანდარტი

რთული

ექსპერტი

4x4 grid puzzle with numbers 5, 8, 4, 6, 3, 9, 5, 7, 9, 8, 4, 2, 5, 2, 1, 7, 3, 8, 3, 5, 2, 1, 7, 3.

4x4 grid puzzle with numbers 1, 8, 7, 8, 3, 5, 9, 4, 7, 2, 4, 7, 3, 9, 7, 6, 4, 1, 9, 5, 3, 6, 8, 5, 7, 9, 1, 4, 2, 9.

4x4 grid puzzle with numbers 3, 4, 5, 8, 8, 5, 3, 9, 2, 4, 6, 9, 7, 3, 7, 9, 5, 3, 1, 7, 6, 4, 7, 2, 1, 4, 9, 8, 4, 6.

4x4 grid puzzle with numbers 4, 8, 5, 7, 2, 3, 5, 8, 1, 4, 2, 5, 4, 3, 2, 8, 1, 5, 3, 7, 7, 3, 8, 4, 6, 1, 8.

დიაცნობის დასმაში „ექიმი ჰუსი“ დაეხმარა

მარბურგის გერმანული სამედიცინო ცენტრის პაციენტისთვის სწორი დიაგნოზის დასმა ექიმებმა იმის წყალობით მოახერხეს, რომ ერთ-ერთი მათგანი სერიალ „ექიმი ჰუსი“ თაყვანისმცემელი აღმოჩნდა. 55 წლის პაციენტს, რომელსაც მენჯე-ბარძაყის სახსრის პრობლემა ჰქონდა, გულის უკმარისობა, ციება ტანჯავდა და მხედველობისა თუ სმენის დაქვეითებაც აღენიშნებოდა. მიუხედავად მედიკოსების ძალისხმევისა, მამაკაცის სენის მიზეზის დადგენა მანამ ვერ მოახერხეს, სანამ ერთ-ერთმა ექიმმა არ გაიხსენა, რომ სერიალში ექიმი ჰუსი მსგავსი სიმპტომების მქონე ავადმყოფს მკურნალობდა. კინოში დაავადების მიზეზი კობალტით მონამვლა იყო, რომელსაც პროთეზი შეიცავდა. დამატებითი გამოკვლევების შემდეგ, გერმანელმა მედიკოსებმა გაარკვიეს, რომ მათ პაციენტსაც იგივე პრობლემა ჰქონდა და მეტაბოლის პროთეზი მამინვე კერამიკულით შეცვალეს, შედეგად კი პაციენტი გამოჯანმრთელდა.

იაპონელები შავ ჰოტ-დოგებს მიიპოქვენ

ამომავალი მზის ქვეყანა ცნობილია პროდუქტის არჩევაში თავის უცნაურობით, ახლა კი მათ სიას კიდევ ერთი კურიოზული საჭმელი მიემატა — ეს მინასავით შავი ჰოტ-დოგია და ფასტ-ფუდის პროდუქტს შორის ყველაზე დიდი პოპულარობით სარგებლობს, მიუხედავად იმისა, რომ დამწვარს ჰგავს. ეს 30-სანტიმეტრიანი „საოცრება“ ტოკიოს სწრაფი კვების ქსელის — Vegas Premium Hot-Dogs ერთ-ერთ დაწესებულებაში იყიდება. იდეა ახალი არ არის, რადგან მსგავსი ჰამბურგერები წელს Burger King-ის ქსელში გამოჩნდა — შავი ფუნტუმა და მუქი ფერის კეტჩუპი, თუმცა, ხორცი და ბოსტნეული მასში ჩვეულებრივი ფერისაა. იაპონელებმა გააძაგებეს, კონკურენტისთვის „გადაეჯოკრათ“ და აბსოლუტურად შავი ჰოტ-დოგი შექმნეს, მასში ყველა ინგრედიენტი აბსოლუტურად შავი ფერისაა. პროდუქტმა მალე მოიპოვა პოპულარობა და ახლა კლიენტების რიგი უდგათ. როგორც აღმოჩნდა, პროდუქტისთვის შავი ფერის მისაცემად კომპანია ბამბუკის ნახშირს იყენებს, რომელსაც არანაირი გემო არ აქვს და არც პროდუქტს აფუჭებს. შავი ჰოტ-დოგი საკმაოდ ძვირი, 6 დოლარი ღირს.

მარისუანას ლეგალიზაციისთვის ნოშელის პრემიაზე წარადგინეს

ურუგვაის პრეზიდენტი ხოსე მუხიკა ნოშელის პრემიაზე წარადგინეს ქვეყანაში მარისუანას ლეგალიზაციისთვის. მისი კანდიდატურა ნოშელის კომიტეტს პარტიამ Frente Amplio, ფერმერთა გაერთიანებამ PlantaTuPlanta და ჰოლანდიურმა ინსტიტუტმა „მსოფლიო ნარკოტიკებით“ შესთავაზა. ისინი ურუგვაელი ლიდერის დაჯილდოებას მარისუანას მოყვანისა და გაყიდვის ლეგალიზაციისთვის ითხოვენ. მუხიკა და მისი მომხრეები ვარაუდობენ, რომ ეს გადამწყვეტილება ნარკომოვაცრეებს შემოსავალს შეუმცირებს და ნარკოდანამაშულთან ბრძოლაში დაეხმარება. ჰოლანდიის ინსტიტუტმა მუხიკასთვის მშვიდობის პრემიის მისანიჭებლად ნოშელის კომიტეტს გასულ თვეს მიმართა. აღსანიშნავია, რომ მუხიკა ერთხელ უკვე იყო ნარდგენილი ამ ჯილდოზე. მაშინ მას მხარი სსრკ-ს ექსპრეზიდენტმა მიხაილ გორბაჩოვმაც დაუჭირა. ურუგვაიში მარისუანას ლეგალიზაციას პარლამენტმა გასული წლის აგვისტოში დაუჭირა მხარი.

სახლი ცელოფანში გაახვია

თურქმა მამაკაცმა საკუთარი ხუთსართულიანი სახლის სამი სართული ცელოფანში გაახვია, ძლიერი ყინვისგან თავი რომ დაეცვა. ხუთი შვილის მამა, 45 წლის ჰუსეინ არმე ამ სახლში ოჯახსა და ნათესავებთან ერთად ცხოვრობს. შინაურების ყინვისგან დაცვის უჩვეულო მეთოდი კი ინტერნეტში მოიძია, თუმცა დიდი ზომის ცელოფანი (სიგანე 12 მ, სიგრძე — 40 მ) მხოლოდ სახლის სამ სართულს ეყო. ახლა ჩვენს სახლში საკმაოდ თბილა, — ამბობს გამჭირაბი თურქი, რომელმაც, ცელოფანი, ქარმა რომ არ წაიღოს, რკინის ბოძებით დაამაგრა და როგორც ამბობს, ახლა ოჯახი 30%-ით ნაკლებ გადასახადს იხდის. თურქეთის აღმოსავლეთში ზამთარი საკმაოდ მკაცრია, აქ ყინვა ზოგჯერ 20 გრადუსსაც აღწევს.

წინა ნომერში გასული სკანდორღისა და სუდოკუს პასუხები

Answers to puzzles from the previous issue, including a 16-clue crossword puzzle and a 4x4 grid puzzle.

მძაბრული ყოცნით იპოვე

საფრანგეთის პოლიციამ, დნმ-ის ანალიზით, საიუველირო მალაზიის მძარცველი იპოვა, რომელმაც გაქცევამდე მძევალს ლოყაზე აკოცა. როგორც ერთ-ერთი ფრანგული გამოცემა წერს, შარშან ბოროტმოქმედებმა საიუველირო ბუტიკის თანამშრომელი მძევლად აიყვანეს, სახლში წაიყვანეს, დააბეს და წყალი გადაასხეს, თან უთხრეს, რომ ეს ბენზინი იყო და დანვით დაემუქრნენ, თუკი მათ მოთხოვნებს არ შეასრულებდა. ყაჩაღებს სიგნალიზაციისა და სეიფების კოდები უნდოდათ, სადაც ძვირფასეულობა ინახებოდა. მერე ერთ-ერთი მათგანი ბუტიკში „საქმეზე“ წავიდა, მეორე კი მძევალს დარაჯობდა. ნარმატებული რეიდისა და გოგონას მოთმინებისთვის, რომელმაც ამ მდგომარეობაში ოთხი საათი გაატარა, ლოყაზე მძარცველის კოცნაც დაიმსახურა. მძევალი კი გათავისუფლებისთანავე პოლიციაში წავიდა, სადაც დეტექტივებმა მისი ლოყიდან დნმ-ის ანალიზი აიღეს. შედეგად, დამნაშავეთა ბაზაში ადვილად გამოიფრეს მძარცველი და დააკავეს.

მე ორბანიში ბავინინდე და ნონაში კლებს საოსარი ტემპით დავინყა!

ლიზა მარი საავტომობილო სერვისის ოფისში მუშაობს. როდესაც მისმა წონამ 94 კილოგრამს მიაღწია, მიხვდა, რომ ცხოვრების წესი უნდა შეეცვალა.

„მე ყოველთვის მიყვარდა გამაგრებული სასმელები და ტკბილეული, რომლებიც, თითქოს ენერჯის უნდა მატებდნენ, მაგრამ მე მუდამ დაღლილი და ძალგამოცლილი ვიყავი. ჩემმა წონამ კი 94 კილოგრამს მიაღწია. გაზეთში წავიკითხე სტატია ორბანიზმის გაწმენდის და დეტოქსიკაციის ეფექტის შესახებ, და რომ მას შეუძლია დაკარგული ენერჯის აღდგენა და წონის დაკლებაში დახმარება. მე ეს სავსებით ლოგიკურ გზად მიჩვენა. ადრე გახდომის უამრავი საშუალება მქონდა ნაცადი, მაგრამ უშედეგოდ“.

შვიდივე ბიოლოგიური ტაბლეტი

„აფთიაქში, ბიოდრანის შექმნისას, რამდენიმე კარგი რჩევა მომცეს: მივიღო დიდი რაოდენობით წყალი და რაც შეიძლება ცოტა ტკბილეული. მალე ენერჯის ისეთი მოზღვავება ვიგრძენი, თითქოს სპორტული დარბაზში დავდიოდი. საღამოობით კი, ვცდილობდი ფეხით მესეირნა. თუკი ადრე ამის გაკეთება ყოველთვის მეზარებოდა, ახლა ეს დიდ სიამოვნებას მანიჭებდა. სასწორზე ყოველი დადგომა კიდევ უფრო მიმყარებდა აზრს, რომ ბიოდრანის მიღება უნდა გამგრძელებინა.“

შვიცვალე ცხოვრების წესი

10 კვირაში ლიზა მარამ 25 კილოგრამი

დაიკლო! ის, რომ წონის ასეთი შემცირება ორბანიზმის გაწმენდის პროგრამის - „დეტოქს-გემის“ /ბიოდრანის დამსახურებაა, ლიზა მარის ეჭვიც არ ეპარება: „თითქმის მაშინვე ვიგრძენი ჩემს ორბანიზმში მიმდინარე ცვლილებები. თავიდანვე შევამჩნიე ენერჯის მოზღვავება. ორი კვირის შემდეგ კი წონამ თითქოს დნობა დაიწყო. რაღაც პერიოდში დღეში თითქმის ერთ კილოს ვიკლებდი! სრულიად გაქრა ტკბილეული-სადმი მისწრაფება.“

ოჯახის წევრები, განსაკუთრებით დედა შემოფთობდა და კუჭ-ნაწლავის შესაძლო პრობლემებზე ალაპარაკდა. მაგრამ მე ის დავამშვიდე და ავუხსენი, რომ უბრალოდ, ცხოვრების წესი შევცვალე - ვიცავ დოტას და ორბანიზმის გაწმენდის რეჟიმს, რომელიც ხელს უწყობს გახდომის პროცესს“.

ახლა ჩემი წონის კონტროლი შემიძლია

„ახლა თავს გაცილებით მსუბუქად და მოხდენილად ვგრძნობ და ძალიან ბედნიერი ვარ იმიტომ, რომ 38/40 ზომის ტანსაცმელს

ვვიდულობ. იმ დროის გახსენებაც კი არ მინდა, როდესაც 46/48 ზომის ტანსაცმელს ვატარებდი. ისეთი სასიამოვნო განცდაა ძველი ტანსაცმლის და ზედმეტი კილოგრამების ერთდროულად მოშორება! ახლა, წელიწადში ორჯერ ბიოდრანის დეტოქს-გემის დახმარებით, ვაკონტროლებ საკუთარ წონას.“

რატომ არის ბიოდრანის ტაბლეტები ასეთი განსაკუთრებული?

ბიოდრანის ტაბლეტები მზადდება სამკურნალო მცენარეებისაგან, სკანდინავიელი ფიტოთერაპევტების უნიკალური რეცეპტით.

შვედეთსა და დანიაში კვებითი დანამატი ბიოდრანი გამოიყენება ორბანიზმის გაწმენდის, დეტოქსიკაციისა ან ჭარბი კილოგრამების მოშორებისთვის.

ბიოდრანის ტაბლეტების შემადგენლობაში შედის მხოლოდ კარგად ცნობილი და გამოკვლეული სამკურნალო მცენარეების ექსტრაქტები. კომპლექსურად მოქმედებისას ისინი ეფექტურად გვეხმარება შლაკების გამოდევნაში, ორბანიზმის გაწმენდაში, ჭარბი წონის მოცილებაში და კანის მდგომარეობის გაუმჯობესებაში.

სად შეიძლება შევიძინო ბიოდრანი?

ბიოდრანის შექმნა შესაძლებელია აფთიაქებში.

კითხვები გაქვთ?

ისილეთ ინტერნეტ-საიტი: www.newnordic.lv ან დარეკეთ ტელეფონზე: ☎ 570 102 392 ქალაქის ნომრიდან ზარი უფასოა

შვედეთსა და დანიის ვერცხლისფერი საფირმო ნიშანი. ეს იმის გარანტიაა, რომ პრეპარატი შეესაბამება ხარისხისა და უსაფრთხოების მაღალ სტანდარტებს, რომელსაც კომპანია „ნიუ ნორდიკ“ ვითავაზობთ. „ნიუ ნორდიკ“ ხრუნავს აღმინებისა და ბუნებაზე.

												1. მონივრული „ვესტალიდის ისტორის“ ავტორი																											
2. მსუბუქი ავტომობილის ძარის ტიპი	3. ვერ-მანული ავტომობილი	4. ძალიან იშვიათი ნივთი	5. სადამ პუსტინის ქვეყანა																	6. ვამპირ დრაკულას სამშობლო	7. სწრაფვა გამოყოფისაკენ	8. რუსული შოპი-წესის ვარსკვლავი	9. ანსამბლი ცხრა მუსიკოსით																
10. თაყვანისცემა, გალმერთობა	11. გამოქვაბულის ძირიდან აღმარ. სვეტი	12. სოფელი კასპის რაიონში	13. პურეულის ნაპეის ნალექი																	14. „ლამაში მეგობრის“ ავტორი	15. უძველესი ქალაქი შუამდინარეთში	16. შორიდან მოსულ ჭრი-სუფალი მღვდლები	17. კონსტანტინოპოლის მოფრები	18. კონსტანტინოპოლის მოფრები	19. სინაისის სიკაშკაშის ერთეული	20. აფროდიტის სატრფო	21. იტალიური კლუბი	22. წინა მუხლამდე	23. ზევისის და დანაეს ვაჟი	24. ინდოელი პოლიტიკოსი ვეგაპარლამ -	25. შაობის მცენარე	26. ექსპრესი მფრთხილი თვითობით	27. კბილი ბავშვის ენაზე						
18. მდინარე და პროვინცია კანადაში	19. სინაისის სიკაშკაშის ერთეული	21. იტალიური კლუბი	22. წინა მუხლამდე																	23. ზევისის და დანაეს ვაჟი	24. ინდოელი პოლიტიკოსი ვეგაპარლამ -	25. შაობის მცენარე	26. ექსპრესი მფრთხილი თვითობით	27. კბილი ბავშვის ენაზე	28. მდინარე შვეიცარიის დელტა-ლაქში	29. ბასკების სალსური ბურთაობა	30. ცული ამინდი	31. აქილევსის დედა	32. ფარნავა-ზის მტერი	33. საპორტო ქალაქი იაპონიაში	34. პეპისის ქალიშვილი „გლობის ნაამბობში“	35. უკრაინული ოპოზიციონერი	36. ლეონის მშობელი მარიაშის დედა	37. მუქების წმინდა მოწოდება მინარეთიდან ლოცვის დროს დადგომის შესახებ	38. დაკლილი ცხენი				
26. ექსპრესი მფრთხილი თვითობით	27. კბილი ბავშვის ენაზე	28. მდინარე შვეიცარიის დელტა-ლაქში	29. ბასკების სალსური ბურთაობა																	30. ცული ამინდი	31. აქილევსის დედა	32. ფარნავა-ზის მტერი	33. საპორტო ქალაქი იაპონიაში	34. პეპისის ქალიშვილი „გლობის ნაამბობში“	35. უკრაინული ოპოზიციონერი	36. ლეონის მშობელი მარიაშის დედა	37. მუქების წმინდა მოწოდება მინარეთიდან ლოცვის დროს დადგომის შესახებ	38. დაკლილი ცხენი	39. ქართული ანანის მე-17 ასო	40. ეფესოსი გაზაფხული	41. ღვინვის მწარე მწარე	42. შიშველი სველი ფერწერაში	43. არანამდვილი, ყაღბი	44. ერთ-ერთი ასურული მამა	45. ხმელეთის უდიდესი ტუფი	46. პოლიციის ვარსკვლავი ... პაჩინო	47. სათამაშო კოჭის მთავარი მხარე	48. პარკოსანი მცენარე	49. მონღოლი დიდებული
33. საპორტო ქალაქი იაპონიაში	34. პეპისის ქალიშვილი „გლობის ნაამბობში“	35. უკრაინული ოპოზიციონერი	36. ლეონის მშობელი მარიაშის დედა																	37. მუქების წმინდა მოწოდება მინარეთიდან ლოცვის დროს დადგომის შესახებ	38. დაკლილი ცხენი	39. ქართული ანანის მე-17 ასო	40. ეფესოსი გაზაფხული	41. ღვინვის მწარე მწარე	42. შიშველი სველი ფერწერაში	43. არანამდვილი, ყაღბი	44. ერთ-ერთი ასურული მამა	45. ხმელეთის უდიდესი ტუფი	46. პოლიციის ვარსკვლავი ... პაჩინო	47. სათამაშო კოჭის მთავარი მხარე	48. პარკოსანი მცენარე	49. მონღოლი დიდებული	50. გერმანული ფილოსოფოსი	51. ცხენის ზურგზე გადასაფარი, ქსოვილი	52. თავაზიანი მიმართვა პოლ. ქალ-ბატონისადმი	53. ნახევრად დამპირალი ზღვა აზიაში	54. იაპონელი მწერალი ქენძაბურო ...	55. მდინარე ავსტრიაში	
42. შიშველი სველი ფერწერაში	43. არანამდვილი, ყაღბი	44. ერთ-ერთი ასურული მამა	45. ხმელეთის უდიდესი ტუფი																	46. პოლიციის ვარსკვლავი ... პაჩინო	47. სათამაშო კოჭის მთავარი მხარე	48. პარკოსანი მცენარე	49. მონღოლი დიდებული	50. გერმანული ფილოსოფოსი	51. ცხენის ზურგზე გადასაფარი, ქსოვილი	52. თავაზიანი მიმართვა პოლ. ქალ-ბატონისადმი	53. ნახევრად დამპირალი ზღვა აზიაში	54. იაპონელი მწერალი ქენძაბურო ...	55. მდინარე ავსტრიაში	56. მარის ქმარი კასურ ანგლოტებში	57. მსახიობი ... ტრაგოლტა	58. წარწერა კინოფილმის კადრზე	59. უდიდესი სიზუსტე რაიმე საქმის შესრულებისას	60. ვაჟს „მასტრონი-ნი“ პერსონაჟი	61. სოფელი ყაზბეგის რაიონში				

ვერსია

მისამართი: ქ.თბილისი, სანკტ-პეტერბურგის ქ. 7.
 e-mail: versiaprinti@yahoo.com www.versia.ge
 UDC(უპაკ)070.48:32(479.22)3-387

დამფუძნებელი და მთავარი რედაქტორი
 მაია ფურცელაძე (599) 62-88-77
 პასუხისმგებელი რედაქტორი: ნინო ლურსმანაშვილი
 მდივანობა: მაია მიშელაძე, ნინო კომახიძე,
 რუსუდან შელია, ნათია ვასაძე.
 სტილისტი: ნინო ებანოიძე
 დიზაინერი - გიორგი ლომსაძე
 ტელ: 590 740999; 2942399

ISSN 1987-8699

9 771987 1869003

დაცულია საავტორო უფლებები.
 რედაქციაში შემოსული მასალები უკან არ ბრუნდება. სტატიაში მოყვანილ ფაქტებსა და ინფორმაციის სიზუსტეზე პასუხს აგებს ავტორი. პრეტენზიის შემთხვევაში დაგვიკავშირდით 14 დღის განმავლობაში.